

LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA

1

PRIMER TRIMESTRE

2

SEGON TRIMESTRE

3

TERCER TRIMESTRE

**PROJECTES I/O ACTIVITATS
ESPECIALS**

**RELACIÓ D'APRENENTATGES
A EVOCAR I ESPAIR**

CE 1 Reconèixer la diversitat lingüística del món a partir de la identificació de les llengües dels alumnes i de la realitat plurilingüe i multicultural d'Espanya, per afavorir la reflexió interlingüística, per identificar i rebutjar estereotips i prejudicis lingüístics, i per valorar aquesta diversitat com a font de riquesa cultural.

CA 1.1 Mostrar interès i respecte per les diferents llengües i la seva variació, identificant les característiques fonamentals de les del seu entorn geogràfic, així com alguns trets dels dialectes socials, històrics i funcionals i llengües familiars dels alumnes.

CA 1.2 Detectar, amb autonomia creixent i en contextos pròxims, prejudicis i estereotips lingüístics freqüents, aportant alternatives i valorant la pluralitat lingüística del món com una font de riquesa cultural.

CE 2 Comprendre i interpretar textos orals i multimodals, tot identificant el sentit general i la informació més rellevant i valorant amb ajuda aspectes formals i de contingut bàsics, per construir coneixement i respondre a diferents necessitats comunicatives.

CA 2.1 Comprendre el sentit de textos orals i multimodals senzills, reconeixent les idees principals i els missatges explícits i implícits, valorant el seu contingut i els elements no verbals elementals i, de manera acompanyada, alguns elements formals elementals.

CE 3 Produir textos orals i multimodals amb coherència, claredat i registre adequats per expressar idees, sentiments i conceptes; construir coneixement; establir vincles personals; i participar amb autonomia i una actitud cooperativa i empàtica en interaccions orals variades.

CA 3.1 Produir textos orals i multimodals de manera autònoma, coherent i fluida, en contextos formals senzills i utilitzant correctament recursos verbals i no verbals bàsics.

CA 3.2 Participar en interaccions orals espontànies o reglades, incorporant estratègies senzilles d'escolta activa, de cortesia lingüística i de cooperació conversacional.

CE 4 Comprendre i interpretar textos escrits i multimodals, reconeixent el sentit global, les idees principals i la informació explícita i implícita, i realitzant amb ajuda reflexions elementals sobre aspectes formals i de contingut, per adquirir i construir coneixement i per respondre a necessitats i interessos comunicatius diversos.

CA 4.1 Comprendre el sentit global i la informació rellevant de textos escrits i multimodals, realitzant inferències i a partir d'estratègies bàsiques de comprensió abans, durant i després de la lectura.

CA 4.2 Analitzar, de manera acompanyada, el contingut i aspectes formals i no formals elementals de textos escrits i multimodals, valorant el seu contingut i estructura i avaluant la seva qualitat, fiabilitat i idoneïtat en funció del propòsit de lectura.

CE 5 Produir textos escrits i multimodals, amb correcció gramatical i ortogràfica, seqüenciant correctament els continguts i aplicant estratègies elementals de planificació, textualització, revisió i edició, per construir coneixement i donar resposta a demandes comunicatives concretes.

CA 5.1 Produir textos escrits i multimodals de relativa complexitat, amb coherència i adequació, en diferents suports, progressant en l'ús de les normes gramaticals i ortogràfiques bàsiques al servei de la cohesió textual i mobilitzant estratègies senzilles, individuals o grupals, de planificació, textualització, revisió i edició.

CE 6 Buscar, seleccionar i contrastar informació procedent de dues o més fonts de forma planificada i amb el degut acompanyament, avaluant la seva fiabilitat i reconeixent alguns riscos de manipulació i desinformació, per transformar-la en coneixement i comunicar-la de manera creativa, adoptant un punt de vista personal i respectuós amb la propietat intel·lectual.

CA 6.1 Localitzar, seleccionar i contrastar informació de diferents fonts, incloses les digitals, citant-les i recreant-les mitjançant l'adaptació creativa de models donats.

CA 6.2 Compartir els resultats d'un procés de recerca senzill, individual o grupal, sobre algun tema d'interès personal o ecosocial, realitzat de manera acompanyada.

CA 6.3 Adoptar hàbits d'ús crític, segur, sostenible i saludable de les tecnologies digitals en relació amb la recerca i la comunicació de la informació.

CE 7 Llegir de manera autònoma obres diverses atenent els seus gustos i interessos, compartint les experiències de lectura, per iniciar la construcció de la identitat lectora, fomentar el gust per la lectura com a font de plaer i gaudir de la seva dimensió social.

CA 7.1 Llegir de manera autònoma textos de diversos autors i autores ajustats als seus gustos i interessos, progressant en la construcció de la seva identitat lectora.

CA 7.2 Compartir l'experiència de lectura, en suports diversos, participant en comunitats lectores en l'àmbit escolar o social.

CE 8 Llegir, interpretar i analitzar, de manera acompanyada i també autònomament obres o fragments literaris adequats al seu desenvolupament, establint relacions entre ells i identificant el gènere literari i les seves convencions fonamentals, per iniciar-se en el reconeixement de la literatura com a manifestació artística i font de plaer, coneixement i inspiració per crear textos d'intenció literària.

CA 8.1 Escoltar i llegir de manera acompanyada textos literaris adequats a la seva edat, que recullin diversitat d'autors i autores, relacionant-los en funció dels temes i d'aspectes elementals de cada gènere literari, interpretant-los, valorant-los i relacionant-los amb altres manifestacions artístiques o culturals de manera progressivament autònoma.

CA 8.2 Produir, de manera progressivament autònoma, textos senzills individuals o col·lectius amb intenció literària, reelaborant amb creativitat els models donats, en diferents suports i complementant-los amb altres llenguatges artístics.

CE 9 Reflexionar de forma guiada sobre el llenguatge a partir de processos de producció i comprensió de textos en contextos significatius, utilitzant la terminologia elemental adequada per iniciar-se en el desenvolupament de la consciència lingüística i millorar les destreses de producció i comprensió oral i escrita.

CA 9.1 Establir generalitzacions sobre aspectes bàsics del funcionament de la llengua de manera acompanyada, formulant hipòtesis i buscant contraexemples, a partir de l'observació, comparació i transformació de paraules, enunciats i textos, en un procés acompanyat de producció o comprensió de textos en contextos significatius.

CA 9.2 Revisar i millorar els textos propis i aliens i esmenar alguns problemes de comprensió lectora, de manera progressivament autònoma, a partir de la reflexió metalingüística i interlingüística, usant la terminologia bàsica adequada.

CE 10 Posar les pròpies pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica utilitzant un llenguatge no discriminatori i detectant i rebutjant els abusos de poder a través de la paraula per afavorir un ús no sols eficaç sinó també ètic del llenguatge.

CA 10.1 Rebutjar els usos lingüístics discriminatoris i els abusos de poder a través de la paraula identificats mitjançant la reflexió grupal acompanyada sobre diferents aspectes, verbals i no verbals, de la comunicació, tenint en compte una perspectiva de gènere.

CA 10.2 Mobilitzar, amb la planificació i l'acompanyament necessaris, estratègies bàsiques per a l'escolta activa, la comunicació assertiva i la deliberació argumentada, progressant en la gestió dialogada de conflictes.

A. LES LLENGÜES I ELS SEUS PARLANTS

Biografia lingüística personal i mapa lingüístic de l'entorn.

La diversitat cultural i lingüística com a riquesa i eina de reflexió interlingüística. Aproximació a les llengües de signes.

Estratègies d'identificació de prejudicis i estereotips lingüístics.

Ús d'un llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències.

B. COMUNICACIÓ**1. Context**

Interaccions entre els components del fet comunicatiu (situació, participants, propòsit comunicatiu, canal, registre).

2. Gèneres discursius

Tipologies textuais: la narració, la descripció, el diàleg, l'exposició i l'argumentació.

Propietats textuais: estratègies bàsiques per a la coherència, cohesió i adequació.

Gèneres discursius propis de l'àmbit personal, social i educatiu. Contingut i forma. Xarxes socials i els seus riscos.

3. Processos

Interacció oral: interacció oral adequada en contextos formals i informals, escolta activa, assertivitat, resolució dialogada de conflictes i cortesia lingüística. L'expressió i escolta empàtica de necessitats, vivències i emocions pròpies i alienes.

Comprensió oral: identificació de les idees més rellevants i interpretació del sentit global, realitzant les inferències necessàries. Valoració crítica. Detecció de possibles usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal.

Producció oral: elements de la prosòdia i de la comunicació no verbal. Construcció, comunicació i valoració crítica de coneixement mitjançant la planificació i producció de textos orals i multimodals amb progressiva autonomia.

Comprensió lectora: estratègies de comprensió lectora abans, durant i després de la lectura. Identificació de les idees més rellevants i interpretació del sentit global, realitzant les inferències necessàries. Valoració crítica. Identificació d'elements gràfics i paratextuals al servei de la comprensió. Lectura compartida i expressiva. Detecció d'usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal.

Producció escrita: ortografia reglada en la textualització i l'autocorrecció. Coherència, cohesió, correcció i adequació textual. Estratègies bàsiques, individuals o grupals, de planificació, textualització, revisió i autocorrecció. Ús d'elements gràfics i paratextuals al servei de la comprensió. Escriptura en suport digital acompanyada.

Alfabetització mediàtica i informacional: estratègies per a la recerca d'informació en diferents fonts documentals i amb diferents suports i formats. Reconeixement d'autoria. Comparació, organització, valoració crítica i comunicació creativa de la informació. Ús progressivament autònom de la biblioteca digital i la biblioteca d'aula, així com dels recursos digitals de l'aula.

C. EDUCACIÓ LITERÀRIA

Lectura progressivament autònoma d'obres o fragments variats i diversos de la literatura adequats a la seva edat i organitzats en itineraris lectors.

Estratègia per a la interpretació acompanyada i compartida de les obres a través de converses literàries.

Relació, de manera acompanyada, entre els elements constitutius de l'obra literària (tema, protagonistes, personatges secundaris, argument, espai) i la construcció del sentit de l'obra.

Anàlisi acompanyada de la relació entre els elements bàsics del gènere literari i la construcció del sentit de l'obra.

Estratègies bàsiques per a la interpretació progressivament autònoma dels textos literaris.

Relació entre els textos llegits i altres manifestacions artístiques i culturals.

Progrés en la construcció de la identitat lectora. Estratègies per a l'expressió de gustos i interessos i per a la valoració crítica elemental de les obres.

Lectura expressiva, dramatització o interpretació de fragments atesos els processos de comprensió i el nivell de desenvolupament.

Creació de textos d'intenció literària de manera lliure i a partir de la recreació i apropiació dels models donats.

Ús progressivament autònom de la biblioteca digital d'aula o de centre com a escenari d'activitats literàries compartides.

D. REFLEXIÓ SOBRE LA LLENGUA I ELS SEUS USOS EN EL MARC DE PROPOSTES PER A LA PRODUCCIÓ I COMPENSIÓ DE TEXTOS ORALS, ESCRITS O MULTIMODALS

Establiment de generalitzacions sobre aspectes lingüístics elementals a partir de l'observació, comparació i transformació de paraules i enunciats.

Aproximació a la llengua com a sistema amb diferents nivells: sons i lletres, paraules, oracions i textos. Observació i comparació d'unitats comunicatives bàsiques.

Procediments bàsics d'adquisició de vocabulari. Mecanismes lèxics bàsics per a la formació de paraules.

Relació entre intenció comunicativa i modalitat oracional.

Mecanismes bàsics de coherència i cohesió, amb especial atenció a les substitucions pronominals i a la correlació temporal establerta mitjançant els diferents temps verbals.

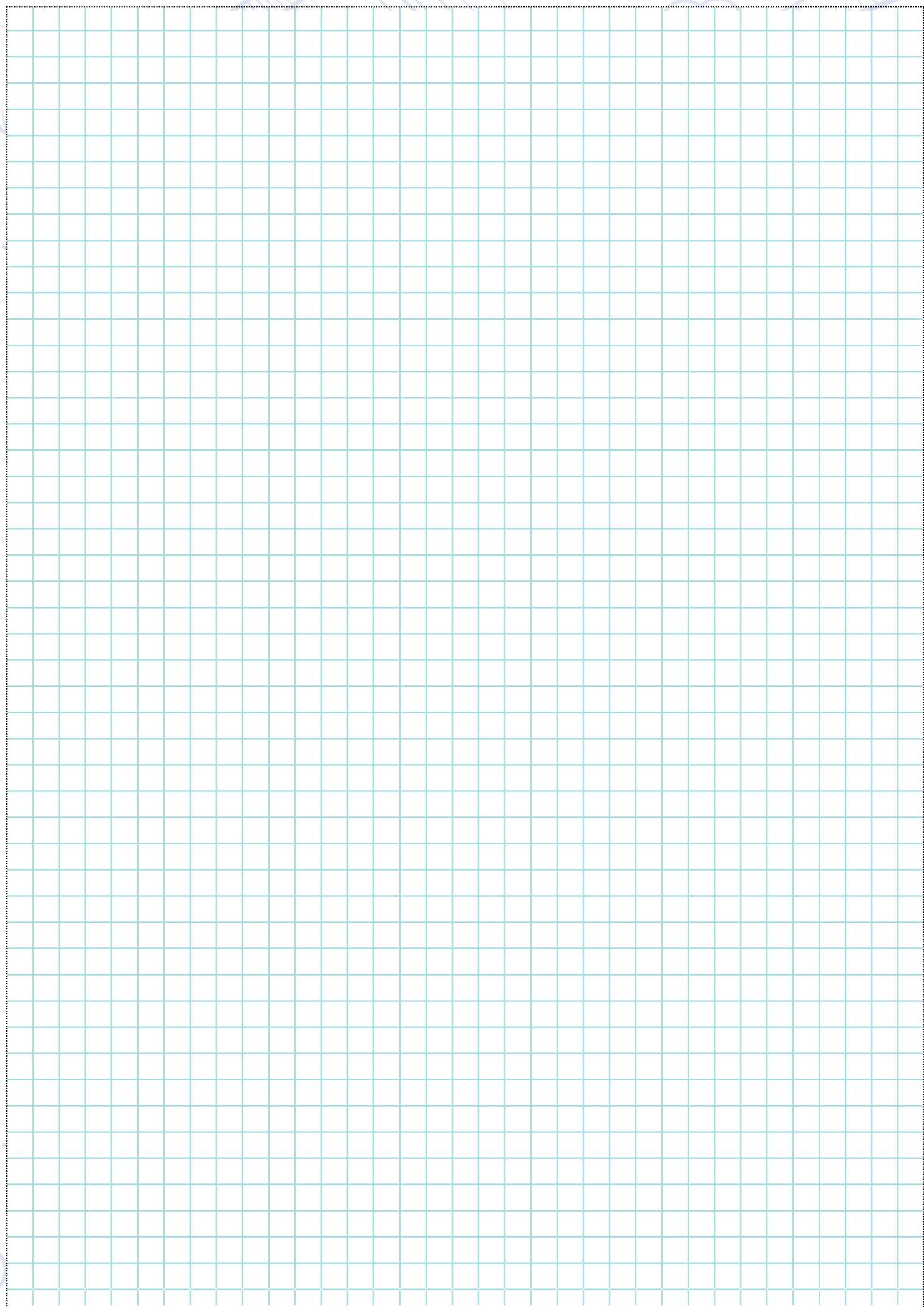
Estratègies d'observació i formulació de generalitzacions sobre l'accentuació.

Els signes de puntuació com a mecanismes per organitzar el text i expressar intenció comunicativa.

Estratègies elementals per a l'ús progressivament autònom de diccionaris, en diferents suports.

LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA

LLENGUA CATALANA I LITERATURA

1

PRIMER TRIMESTRE

2

SEGON TRIMESTRE

3

TERCER TRIMESTRE

**PROJECTES I/O ACTIVITATS
ESPECIALS**

**RELACIÓ D'APRENENTATGES
A EVOCAR I ESPAIR**

☐
☐
☐
☐
☐

☐
☐
☐
☐
☐

CE 1 Reconèixer la diversitat lingüística del món a partir de la identificació de les llengües dels alumnes i de la realitat plurilingüe i multicultural de les Illes Balears, per afavorir la reflexió interlingüística, per identificar i rebutjar estereotips i prejudicis lingüístics, i per valorar aquesta diversitat com a font de riquesa cultural.

CA 1.1 Mostrar interès i respecte per les diferents llengües i la seva variació, identificant les característiques fonamentals de les del seu entorn geogràfic, així com alguns trets dels dialectes socials, històrics i funcionals i llengües familiars dels alumnes.

CA 1.2 Detectar, amb autonomia creixent i en contextos pròxims, prejudicis i estereotips lingüístics freqüents, aportant alternatives i valorant la pluralitat lingüística del món com una font de riquesa cultural.

CE 2 Comprendre i interpretar textos orals i multimodals, tot identificant el sentit general i la informació més rellevant i valorant amb ajuda aspectes formals i de contingut bàsics, per construir coneixement i respondre a diferents necessitats comunicatives.

CA 2.1 Comprendre el sentit de textos orals i multimodals senzills, reconeixent les idees principals i els missatges explícits i implícits, valorant el seu contingut i els elements no verbals elementals i, de manera acompanyada, alguns elements formals elementals.

CE 3 Produir textos orals i multimodals amb coherència, claredat i registre adequats per expressar idees, sentiments i conceptes; construir coneixement; establir vincles personals; i participar amb autonomia i una actitud cooperativa i empàtica en interaccions orals variades.

CA 3.1 Produir textos orals i multimodals de manera autònoma, coherent i fluida, en contextos formals senzills i utilitzant correctament recursos verbals i no verbals bàsics.

CA 3.2 Participar en interaccions orals espontànies o reglades, incorporant estratègies senzilles d'escolta activa, de cortesia lingüística i de cooperació conversacional.

CE 4 Comprendre i interpretar textos escrits i multimodals, reconeixent el sentit global, les idees principals i la informació explícita i implícita, i realitzant amb ajuda reflexions elementals sobre aspectes formals i de contingut, per adquirir i construir coneixement i per respondre a necessitats i interessos comunicatius diversos.

CA 4.1 Comprendre el sentit global i la informació rellevant de textos escrits i multimodals, realitzant inferències i a partir d'estratègies bàsiques de comprensió abans, durant i després de la lectura.

CA 4.2 Analitzar, de manera acompanyada, el contingut i aspectes formals i no formals elementals de textos escrits i multimodals, valorant el seu contingut i estructura i avaluant la seva qualitat, fiabilitat i idoneïtat en funció del propòsit de lectura.

CE 5 Produir textos escrits i multimodals, amb correcció gramatical i ortogràfica, seqüenciant correctament els continguts i aplicant estratègies elementals de planificació, textualització, revisió i edició, per construir coneixement i donar resposta a demandes comunicatives concretes.

CA 5.1 Produir textos escrits i multimodals de relativa complexitat, amb coherència i adequació, en diferents suports, progressant en l'ús de les normes gramaticals i ortogràfiques bàsiques al servei de la cohesió textual i mobilitzant estratègies senzilles, individuals o grupals, de planificació, textualització, revisió i edició.

CE 6 Buscar, seleccionar i contrastar informació procedent de dues o més fonts de forma planificada i amb el degut acompanyament, avaluant la seva fiabilitat i reconeixent alguns riscos de manipulació i desinformació, per transformar-la en coneixement i comunicar-la de manera creativa, adoptant un punt de vista personal i respectuós amb la propietat intel·lectual.

CA 6.1 Localitzar, seleccionar i contrastar informació de diferents fonts, incloses les digitals, citant-les i recreant-les mitjançant l'adaptació creativa de models donats.

CA 6.2 Compartir els resultats d'un procés de recerca senzill, individual o grupal, sobre algun tema d'interès personal o ecosocial, realitzat de manera acompanyada.

CA 6.3 Adoptar hàbits d'ús crític, segur, sostenible i saludable de les tecnologies digitals en relació amb la recerca i la comunicació de la informació.

CE 7 Llegir de manera autònoma obres diverses atenent els seus gustos i interessos, compartint les experiències de lectura, per iniciar la construcció de la identitat lectora, fomentar el gust per la lectura com a font de plaer i gaudir de la seva dimensió social.

CA 7.1 Llegir de manera autònoma textos de diversos autors i autores ajustats als seus gustos i interessos, progressant en la construcció de la seva identitat lectora.

CA 7.2 Compartir l'experiència de lectura, en suports diversos, participant en comunitats lectores en l'àmbit escolar o social.

CE 8 Llegir, interpretar i analitzar, de manera acompanyada i també autònomament obres o fragments literaris adequats al seu desenvolupament, establint relacions entre ells i identificant el gènere literari i les seves convencions fonamentals, per iniciar-se en el reconeixement de la literatura com a manifestació artística i font de plaer, coneixement i inspiració per crear textos d'intenció literària.

CA 8.1 Escoltar i llegir de manera acompanyada textos literaris adequats a la seva edat, que recullin diversitat d'autors i autores, relacionant-los en funció dels temes i d'aspectes elementals de cada gènere literari, interpretant-los, valorant-los i relacionant-los amb altres manifestacions artístiques o culturals de manera progressivament autònoma.

CA 8.2 Produir, de manera progressivament autònoma, textos senzills individuals o col·lectius amb intenció literària, reelaborant amb creativitat els models donats, en diferents suports i complementant-los amb altres llenguatges artístics.

CE 9 Reflexionar de forma guiada sobre el llenguatge a partir de processos de producció i comprensió de textos en contextos significatius, utilitzant la terminologia elemental adequada per iniciar-se en el desenvolupament de la consciència lingüística i millorar les destreses de producció i comprensió oral i escrita.

CA 9.1 Establir generalitzacions sobre aspectes bàsics del funcionament de la llengua de manera acompanyada, formulant hipòtesis i buscant contraexemples, a partir de l'observació, comparació i transformació de paraules, enuncis i textos, en un procés acompanyat de producció o comprensió de textos en contextos significatius.

CA 9.2 Revisar i millorar els textos propis i aliens i esmenar alguns problemes de comprensió lectora, de manera progressivament autònoma, a partir de la reflexió metalingüística i interlingüística, usant la terminologia bàsica adequada.

CE 10 Posar les pròpies pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica utilitzant un llenguatge no discriminatori i detectant i rebutjant els abusos de poder a través de la paraula per afavorir un ús no sols eficaç sinó també ètic del llenguatge.

CA 10.1 Rebutjar els usos lingüístics discriminatoris i els abusos de poder a través de la paraula identificats mitjançant la reflexió grupal acompanyada sobre diferents aspectes, verbals i no verbals, de la comunicació, tenint en compte una perspectiva de gènere.

CA 10.2 Mobilitzar, amb la planificació i l'acompanyament necessaris, estratègies bàsiques per a l'escolta activa, la comunicació assertiva i la deliberació argumentada, progressant en la gestió dialogada de conflictes.

A. LES LLENGÜES I ELS SEUS PARLANTS

Biografia lingüística personal i mapa lingüístic de l'entorn.

La diversitat cultural i lingüística com a riquesa i eina de reflexió interlingüística. Aproximació a les llengües de signes.

Estratègies d'identificació de prejudicis i estereotips lingüístics.

Ús d'un llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències.

B. COMUNICACIÓ**1. Context**

Interaccions entre els components del fet comunicatiu (situació, participants, propòsit comunicatiu, canal, registre).

2. Gèneres discursius

Tipologies textuais: la narració, la descripció, el diàleg, l'exposició i l'argumentació.

Propietats textuais: estratègies bàsiques per a la coherència, cohesió i adequació.

Gèneres discursius propis de l'àmbit personal, social i educatiu. Contingut i forma. Xarxes socials i els seus riscos.

3. Processos

Interacció oral: interacció oral adequada en contextos formals i informals, escolta activa, assertivitat, resolució dialogada de conflictes i cortesia lingüística. L'expressió i escolta empàtica de necessitats, vivències i emocions pròpies i alienes.

Comprensió oral: identificació de les idees més rellevants i interpretació del sentit global, realitzant les inferències necessàries. Valoració crítica. Detecció de possibles usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal.

Producció oral: elements de la prosòdia i de la comunicació no verbal. Construcció, comunicació i valoració crítica de coneixement mitjançant la planificació i producció de textos orals i multimodals amb progressiva autonomia.

Comprensió lectora: estratègies de comprensió lectora abans, durant i després de la lectura. Identificació de les idees més rellevants i interpretació del sentit global, realitzant les inferències necessàries. Valoració crítica. Identificació d'elements gràfics i paratextuals al servei de la comprensió. Lectura compartida i expressiva. Detecció d'usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal.

Producció escrita: ortografia reglada en la textualització i l'autocorrecció. Coherència, cohesió, correcció i adequació textual. Estratègies bàsiques, individuals o grupals, de planificació, textualització, revisió i autocorrecció. Ús d'elements gràfics i paratextuals al servei de la comprensió. Escriptura en suport digital acompanyada.

Alfabetització mediàtica i informacional: estratègies per a la recerca d'informació en diferents fonts documentals i amb diferents suports i formats. Reconeixement d'autoria. Comparació, organització, valoració crítica i comunicació creativa de la informació. Ús progressivament autònom de la biblioteca digital i la biblioteca d'aula, així com dels recursos digitals de l'aula.

C. EDUCACIÓ LITERÀRIA

Lectura progressivament autònoma d'obres o fragments variats i diversos de la literatura adequats a la seva edat i organitzats en itineraris lectors.

Els elements constitutius de l'obra literària (tema, protagonista, personatges secundaris, trama, escenari) en la construcció progressivament autònoma del sentit de l'obra.

Estratègia per a la interpretació acompanyada i compartida de les obres a través de converses literàries.

Relació, de manera acompanyada, entre els elements constitutius de l'obra literària (tema, protagonistes, personatges secundaris, argument, espai) i la construcció del sentit de l'obra.

Anàlisi acompanyada de la relació entre els elements bàsics del gènere literari i la construcció del sentit de l'obra.

Estratègies bàsiques per a la interpretació progressivament autònoma dels textos literaris.

Relació entre els textos llegits i altres manifestacions artístiques i culturals.

Progrés en la construcció de la identitat lectora. Estratègies per a l'expressió de gustos i interessos i per a la valoració crítica elemental de les obres.

Lectura expressiva, dramatització o interpretació de fragments atesos els processos de comprensió i el nivell de desenvolupament.

Creació de textos d'intenció literària de manera lliure i a partir de la recreació i apropiació dels models donats.

Ús progressivament autònom de la biblioteca digital d'aula o de centre com a escenari d'activitats literàries compartides.

D. REFLEXIÓ SOBRE LA LLENGUA I ELS SEUS USOS EN EL MARC DE PROPOSTES PER A LA PRODUCCIÓ I COMPENSIÓ DE TEXTOS ORALS, ESCRITS O MULTIMODALS

Establiment de generalitzacions sobre aspectes lingüístics elementals a partir de l'observació, comparació i transformació de paraules i enunciats.

Aproximació a la llengua com a sistema amb diferents nivells: sons i lletres, paraules, oracions i textos. Observació i comparació d'unitats comunicatives bàsiques.

Procediments bàsics d'adquisició de vocabulari. Mecanismes lèxics bàsics per a la formació de paraules.

Relació entre intenció comunicativa i modalitat oracional.

Mecanismes bàsics de coherència i cohesió, amb especial atenció a les substitucions pronominals i a la correlació temporal establerta mitjançant els diferents temps verbals.

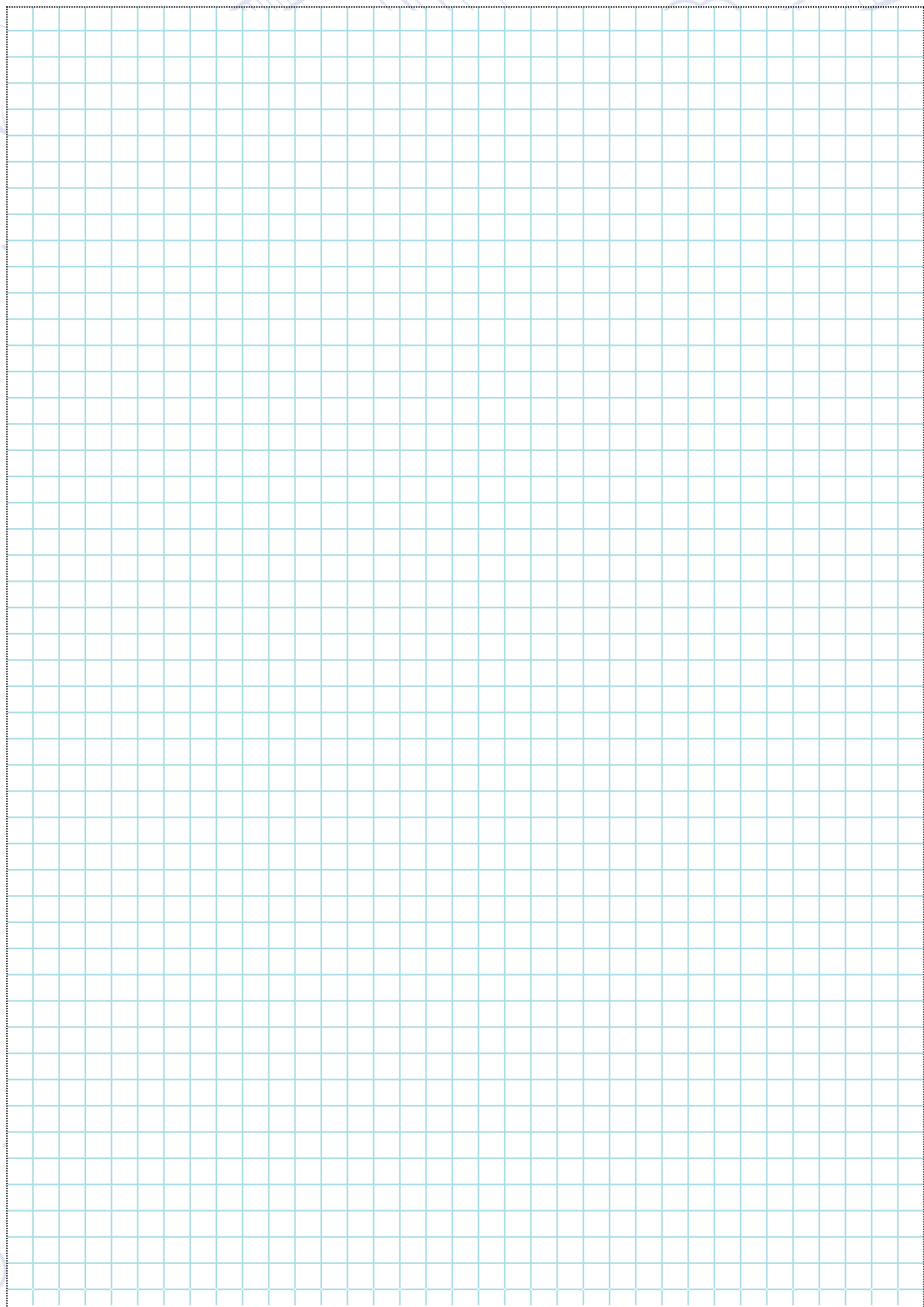
Estratègies d'observació i formulació de generalitzacions sobre l'accentuació.

Els signes de puntuació com a mecanismes per organitzar el text i expressar intenció comunicativa.

Estratègies elementals per a l'ús progressivament autònom de diccionaris, en diferents suports.

LLENGUA CATALANA I LITERATURA

MATEMÀTIQUES

1

PRIMER TRIMESTRE

2

SEGON TRIMESTRE

3

TERCER TRIMESTRE

**PROJECTES I/O ACTIVITATS
ESPECIALS**

**RELACIÓ D'APRENENTATGES
A EVOCAR I ESPAIR**

☐
☐
☐
☐
☐

☐
☐
☐
☐
☐

CE 1 Interpretar situacions de la vida quotidiana, proporcionant una representació matemàtica d'aquestes mitjançant conceptes, eines i estratègies per analitzar la informació més rellevant.

CA 1.1 Comprendre problemes de la vida quotidiana a través de la reformulació de la pregunta, de manera verbal i gràfica.

CA 1.2 Elaborar representacions matemàtiques que ajudin en la cerca i en la tria d'estratègies i eines, incloses les tecnològiques, per a la resolució d'una situació problematitzada.

CE 2 Resoldre situacions problematitzades, aplicant diferents tècniques, estratègies i formes de raonament, per explorar diferents maneres de conducta, obtenir solucions i assegurar la seva validesa des d'un punt de vista formal i en relació amb el context plantejat.

CA 2.1 Seleccionar entre diferents estratègies per resoldre un problema, justificant l'elecció.

CA 2.2 Obtenir possibles solucions d'un problema, seleccionant entre diverses estratègies conegudes de manera autònoma.

CA 2.3 Comprovar la correcció matemàtica de les solucions d'un problema i la seva coherència en el context plantejat.

CE 3 Explorar, formular i comprovar conjectures senzilles o plantejar problemes de tipus matemàtic en situacions basades en la vida quotidiana, de forma guiada, reconeixent el valor del raonament i l'argumentació per contrastar la seva validesa, integrar i comprendre nou coneixement.

CA 3.1 Formular conjectures matemàtiques senzilles investigant patrons, propietats i relacions de forma guiada.

CA 3.2 Plantejar nous problemes sobre situacions quotidianes que es resolguin matemàticament.

CE 4 Utilitzar el pensament computacional organitzant dades, descomponent en parts, tot reconeixent patrons, generalitzant i interpretant, modificant i creant algorismes de forma guiada per modelitzar i automatitzar situacions de la vida quotidiana.

CA 4.1 Modelitzar situacions de la vida quotidiana utilitzant, de manera pautada, principis bàsics del pensament computacional.

CA 4.2 Utilitzar eines tecnològiques adequades en la investigació i resolució de problemes.

CE 5 Reconèixer i utilitzar connexions entre les diferents idees matemàtiques, així com identificar les matemàtiques implicades en altres àrees o en la vida quotidiana, interrelacionant conceptes i procediments per interpretar situacions i contextos diversos.

CA 5.1 Utilitzar connexions entre diferents elements matemàtics mobilitzant coneixements i experiències propis.

CA 5.2 Utilitzar les connexions entre les matemàtiques, altres àrees i la vida quotidiana per resoldre problemes en contextos no matemàtics.

CE 6 Comunicar i representar, de manera individual i col·lectiva, conceptes, procediments i resultats matemàtics utilitzant el llenguatge oral, escrit, gràfic, multimodal i la terminologia matemàtica apropiada, per donar significat i permanència a les idees matemàtiques.

CA 6.1 Interpretar el llenguatge matemàtic senzill present en la vida quotidiana en diferents formats, adquirint vocabulari apropiat i mostrant la comprensió del missatge.

CA 6.2 Comunicar en diferents formats les conjectures i processos matemàtics, utilitzant llenguatge matemàtic adequat.

CE 7 Desenvolupar destreses personals que ajudin a identificar i gestionar emocions en enfrontar-se a reptes matemàtics, fomentant la confiança en les pròpies possibilitats, acceptant l'error com a part del procés d'aprenentatge i adaptant-se davant situacions d'incertesa, per millorar la perseverança i gaudir en l'aprenentatge de les matemàtiques.

CA 7.1 Autoregular les emocions pròpies i reconèixer algunes fortaleeses i febleses, desenvolupant així l'autoconfiança en afrontar reptes matemàtics.

CA 7.2 Triar actituds positives davant reptes matemàtics com ara la perseverança i la responsabilitat, valorant l'error com una oportunitat d'aprenentatge.

CE 8 Desenvolupar destreses socials, reconeixent i respectant les emocions, les experiències dels altres i el valor de la diversitat i participant activament en equips de treball heterogenis amb rols assignats, per construir una identitat positiva com a estudiant de matemàtiques, fomentar el benestar personal i crear relacions saludables.

CA 8.1 Treballar en equip de manera activa, respectuosa i responsable, mostrant iniciativa, comunicant-se de manera efectiva, valorant la diversitat, mostrant empatia i establint relacions saludables basades en el respecte, la igualtat i la resolució pacífica de conflictes.

CA 8.2 Col·laborar en el repartiment de tasques, assumint i respectant les responsabilitats individuals assignades i emprant estratègies de treball en equip senzilles dirigides a la consecució d'objectius compartits.

A. SENTIT NUMÈRIC**1. Comptatge**

Estratègies variades de comptatge, recompte sistemàtic i adaptació del comptatge a la grandària dels números en situacions de la vida quotidiana.

2. Quantitat

Estratègies i tècniques d'interpretació i manipulació de l'ordre de magnitud dels números.

Estimacions i aproximacions raonades de quantitats en contextos de resolució de problemes.

Lectura, representació (inclosa la recta numèrica i amb materials manipulatius), composició, descomposició i recomposició de nombres naturals i decimals fins a les mil·lèsimes.

Fraccions i decimals per expressar quantitats en contextos de la vida quotidiana i elecció de la millor representació per a cada situació o problema.

3. Sentit de les operacions

Estratègies de càlcul mental amb nombres naturals, fraccions i decimals.

Estratègies de reconeixement de quines operacions simples o combinades (suma, resta, multiplicació, divisió) són útils per resoldre situacions contextualitzades.

Suma, resta, multiplicació i divisió de nombres naturals resoltes amb flexibilitat i sentit en situacions contextualitzades: estratègies i eines de resolució i propietats i ús de diferents materials manipulatius.

Potència com a producte de factors iguals. Quadrats i cubs.

Estratègies de resolució d'operacions aritmètiques (amb nombres naturals, decimals i fraccions) amb flexibilitat i sentit: mentalment, de manera escrita o amb calculadora o amb diferents materials manipulatius; utilitat en situacions contextualitzades i propietats.

4. Relacions

Sistema de numeració de base deu (nombres naturals i decimals fins a les mil·lèsimes): aplicació de les relacions que genera en les operacions.

Nombres naturals, fraccions i decimals fins a les mil·lèsimes en contextos de la vida quotidiana: comparació i ordenació.

Relacions entre les operacions aritmètiques: aplicació en contextos quotidians.

Relació de divisibilitat: múltiples i divisors.

Relació entre fraccions senzilles, decimals i percentatges.

5. Educació financera

Sistema monetari europeu: monedes (1, 2 euros) i bitllets d'euro (5, 10, 20, 50 i 100), valor i equivalència.

Càlcul i estimació de quantitats i canvi (euros i cèntims d'euro) a la vida quotidiana: ingressos, despeses i estalvi. Decisions de compra responsable.

Resolució de problemes relacionats amb el consum responsable (valor/preu, qualitat/preu i millor preu) i amb els diners: preus, interessos i rebaixes.

6. Raonament proporcional

Situacions proporcionals i no proporcionals en problemes de la vida quotidiana: identificació com a comparació multiplicadora entre magnituds.

Resolució de problemes de proporcionalitat, percentatges i escales de la vida quotidiana, mitjançant la igualtat entre raons, la reducció a la unitat o ús de coeficients de proporcionalitat.

B. SENTIT DE LA MESURA**1. Magnitud**

Unitats convencionals del Sistema Mètric Decimal (longitud, massa, capacitat, volum i superfície), temps i grau (angles) en contextos de la vida quotidiana: selecció i ús de les unitats adequades.

2. Mesura

Instruments (analògics o digitals) i unitats adequades per mesurar longituds, objectes, angles i temps: selecció i ús.

3. Estimació i relacions

Estratègies de comparació i ordenació de mesures de la mateixa magnitud aplicant les equivalències entre unitats (sistema mètric decimal) en problemes de la vida quotidiana.

Relació entre el sistema mètric decimal i el sistema de numeració decimal.

Estimació de mesures d'angles i superfícies per comparació.

Avaluació de resultats de mesures i estimacions o càlculs de mesures, raonant si són o no possibles.

C. SENTIT ESPACIAL**1. Figures geomètriques de dues i tres dimensions**

Figures geomètriques en objectes de la vida quotidiana: identificació i classificació atenent els seus elements i a les relacions entre ells.

Tècniques de construcció de figures geomètriques per composició i descomposició, mitjançant materials manipulables, instruments de dibuix i aplicacions informàtiques.

Vocabulari geomètric: descripció verbal dels elements i les propietats de figures geomètriques.

Propietats de figures geomètriques: exploració mitjançant materials manipulatius (quadricles, geoplans, policubs, etc.) i eines digitals (programes de geometria dinàmica, realitat augmentada, robòtica educativa, etc.).

2. Localització i sistemes de representació

Localització i desplaçaments en plànols i mapes a partir de punts de referència (inclosos els punts cardinals), direccions i càlcul de distàncies (escales): descripció i interpretació amb el vocabulari adequat en suports físics i virtuals.

Descripció de posicions i moviments en el primer quadrant del sistema de coordenades cartesià.

3. Moviments i transformacions

Transformacions mitjançant girs, translacions i simetries en situacions de la vida quotidiana: identificació de figures transformades, generació a partir de patrons inicials i predicció del resultat.

Semblança en situacions de la vida quotidiana: identificació de figures semblants, generació a partir de patrons inicials i predicció del resultat.

4. Visualització, raonament i modelització geomètrica

Estratègies per al càlcul d'àrees i perímetres de figures planes en situacions de la vida quotidiana.

Models geomètrics en la resolució de problemes relacionats amb els altres sentits.

Elaboració de conjectures sobre propietats geomètriques utilitzant instruments de dibuix (compàs i transportador d'angles) i programes de geometria dinàmica.

Les idees i les relacions geomètriques en l'art, les ciències i la vida quotidiana.

D. SENTIT ALGEBRAIC

1. Patrons

Estratègies d'identificació, representació (verbal o mitjançant taules, gràfics i notacions inventades) i predicció raonada de termes a partir de les regularitats en una col·lecció de números, figures o imatges.

Creació de patrons recurrents a partir de regularitats o d'altres patrons utilitzant números, figures o imatges.

2. Model matemàtic

Procés de modelització a partir de problemes de la vida quotidiana, usant representacions matemàtiques.

3. Relacions i funcions

Relacions d'igualtat i desigualtat i ús dels signes $<$ i $>$. Determinació de dades desconegudes (representats per mitjà d'una lletra o un símbol) en expressions senzilles relacionades mitjançant aquests signes i els signes $=$ i $\neq$.

4. Pensament computacional

Estratègies per a la interpretació, modificació i creació d'algorismes senzills (seqüències de passos ordenats, esquemes, simulacions, patrons repetitius, bucles, instruccions niades i condicionals, representacions computacionals, programació per blocs, robòtica educativa...).

E. SENTIT ESTOCÀSTIC

1. Organització i anàlisi de dades

Conjunts de dades i gràfics estadístics de la vida quotidiana: descripció, interpretació i anàlisi crítica.

Estratègies per a la realització d'un estudi estadístic senzill: formulació de preguntes i recollida, registre i organització de dades qualitatives i quantitatives procedents de diferents experiments (enquestes, mesuraments, observacions...). Taules de freqüències absolutes i relatives: interpretació.

Gràfics estadístics senzills (diagrama de barres i pictogrames) per representar dades seleccionant el més convenient, mitjançant recursos tradicionals i aplicacions informàtiques senzilles.

Mesures de centralització (mitjana i moda): interpretació, càlcul i aplicació.

Mesures de dispersió (rang): càlcul i interpretació.

Calculadora i altres recursos digitals, com el full de càlcul, per organitzar la informació estadística i realitzar diferents visualitzacions de les dades.

Relació i comparació de dos conjunts de dades a partir de la seva representació gràfica: formulació de conjectures, anàlisis de la dispersió i obtenció de conclusions.

2. Incertesa

La incertesa en situacions de la vida quotidiana: quantificació i estimació subjectiva i mitjançant la comprovació de l'estabilització de les freqüències relatives en experiments aleatoris repetitius.

Càlcul de probabilitats en experiments, comparacions o recerques en els quals sigui aplicable la regla de Laplace: aplicació de tècniques bàsiques del comptatge.

3. Inferència

Identificació d'un conjunt de dades com a mostra d'un conjunt més gran i reflexió sobre la població a la qual és possible aplicar les conclusions de recerques estadístiques senzilles.

F. SENTIT SOCIOAFECTIU

1. Creences, actituds i emocions

Autoregulació emocional: autoconcepte i aprenentatge de les matemàtiques des d'una perspectiva de gènere. Estratègies de millora de la perseverança i el sentit de la responsabilitat cap a l'aprenentatge de les matemàtiques.

Flexibilitat cognitiva, adaptació i canvi d'estratègia en cas necessari. Valoració de l'error com a oportunitat d'aprenentatge.

2. Treball en equip, inclusió, respecte i diversitat

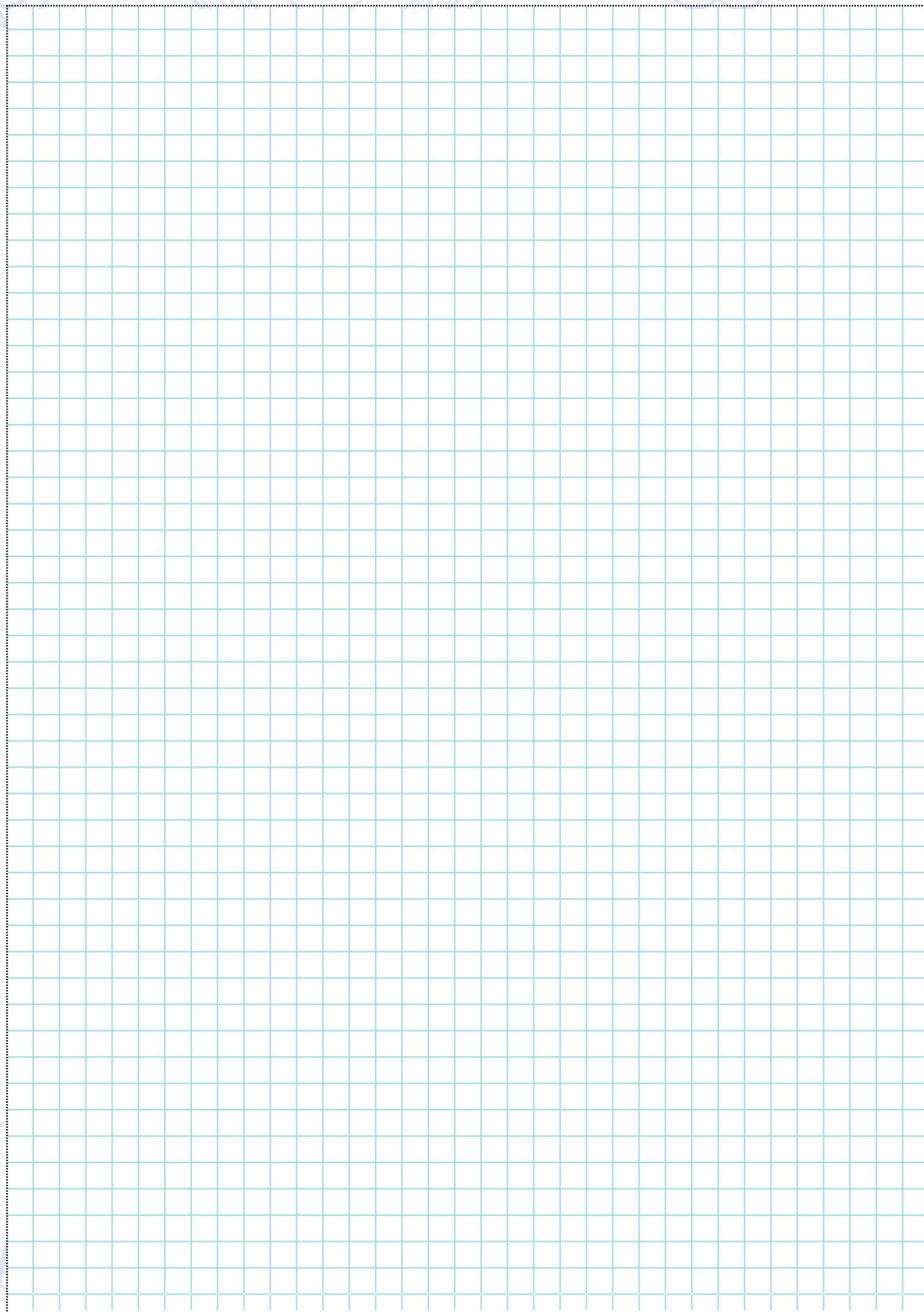
Respecte per les emocions i experiències dels altres davant les matemàtiques.

Aplicació de tècniques simples per al treball en equip en matemàtiques, i estratègies per a la gestió de conflictes, promoció de conductes empàtiques i inclusives i acceptació de la diversitat present a l'aula i en la societat.

Valoració de la contribució de les matemàtiques als diferents àmbits del coneixement humà des d'una perspectiva de gènere.

MATEMÀTIQUES

CONEIXEMENT DEL MEDI NATURAL SOCIAL I CULTURAL

1

PRIMER TRIMESTRE

2

SEGON TRIMESTRE

3

TERCER TRIMESTRE

**PROJECTES I/O ACTIVITATS
ESPECIALS**

**RELACIÓ D'APRENENTATGES
A EVOCAR I ESPAIR**

☐		☐	
☐		☐	
☐		☐	
☐		☐	
☐		☐	

CE 1 Utilitzar dispositius i recursos digitals de manera segura, responsable i eficient, per buscar informació, comunicar-se i treballar de manera individual, en equip i en xarxa i reelaborar i crear contingut digital d'acord amb les necessitats digitals del context educatiu.

CA 1.1 Emprar recursos digitals d'acord amb les necessitats del context educatiu de manera segura i eficient, cercant informació, comunicant-se i treballant de manera individual, en equip i en xarxa, reelaborant i creant continguts digitals senzills.

CE 2 Plantejar i donar resposta a qüestions científiques senzilles, utilitzant diferents tècniques, instruments i models propis del pensament científic, per interpretar i explicar fets i fenòmens que ocorren al medi natural, social i cultural.

CA 2.1 Formular preguntes i realitzar prediccions raonades sobre temes relacionats amb el medi natural, social i cultural mostrant i mantenint curiositat i relacionant-los amb l'actualitat.

CA 2.2 Cercar, seleccionar i contrastar informació de manera autònoma emprant els criteris de fiabilitat de diferents fonts segures i fiables, utilitzant-la en recerques relacionades amb el medi natural, social i cultural i adquirint lèxic científic bàsic.

CA 2.3 Dissenyar i realitzar experiments, tant guiats com de manera autònoma, quan la recerca ho requereixi, utilitzant diferents tècniques d'indagació i models, seleccionant i emprant de manera segura els instruments i dispositius més apropiats, realitzant observacions i mesuraments precisos i registrant-les de forma clara.

CA 2.4 Proposar possibles respostes a les preguntes plantejades, a través de l'anàlisi i la interpretació de la informació i els resultats obtinguts, valorant la coherència de les possibles solucions, comparant-les amb les prediccions realitzades.

CA 2.5 Comunicar el resultat de les recerques adaptant el missatge i el format a l'audiència a qui va dirigit, emprant llenguatge científic i explicant els passos seguits amb ajuda d'un guió.

CE 3 Resoldre problemes a través de projectes de disseny i el pensament computacional, per generar cooperativament un producte creatiu i innovador que respongui a necessitats concretes.

CA 3.1 Dissenyar un prototip o solució digital d'acord amb els principis bàsics del pensament computacional, justificant per què aquest prototip o solució digital compleix amb els requisits del projecte i proposant possibles reptes per a futurs projectes.

CA 3.2 Construir en equip un producte final que doni solució a un problema de disseny, provant diferents prototips o diverses solucions digitals, emprant de manera segura els materials, les eines, els dispositius i les tècniques adequades.

CA 3.3 Presentar en diferents formats el producte final dels projectes de disseny, adaptant el missatge i el format a l'audiència a qui va dirigit, justificant-ne el disseny i explicant els passos seguits amb l'ajuda d'un guió.

CE 4 Conèixer i prendre consciència del propi cos, de les emocions i sentiments propis i aliens, tot aplicant el mètode científic, per desenvolupar hàbits saludables i per aconseguir el benestar físic, emocional i social.

CA 4.1 Promoure actituds que fomentin el benestar emocional i social, gestionant les emocions pròpies i respectant les dels altres, fomentant relacions afectives saludables i reflexionant davant els usos de la tecnologia i la gestió del temps lliure.

CA 4.2 Analitzar i fer propostes de millora basades en coneixements i criteris científics dels hàbits personals i col·lectius de vida saludables valorant la importància d'una alimentació variada, equilibrada i sostenible, l'exercici físic, el contacte amb la natura, el descans, la higiene, la prevenció de malalties i l'ús adequat de noves tecnologies.

CE 5 Identificar les característiques dels diferents elements o sistemes del medi natural, social i cultural, analitzant la seva organització i propietats, i establint relacions entre ells, per reconèixer el valor del patrimoni cultural i natural i emprendre accions per fer-ne un ús responsable que el conservi i millori.

CA 5.1 Identificar i analitzar les característiques, organització i propietats dels elements del medi natural, social i cultural, així com les connexions entre ells a través de la indagació, utilitzant les eines i processos adequats.

CA 5.2 Valorar, protegir i mostrar actituds de conservació i millora del patrimoni natural i cultural a través de propostes i accions que reflecteixin compromisos i conductes en favor de la sostenibilitat.

CE 6 Identificar les causes i conseqüències de la intervenció humana a l'entorn, des dels punts de vista social, econòmic, cultural, tecnològic i ambiental, per afavorir la capacitat per afrontar problemes, buscar solucions i actuar de manera individual i cooperativa en la seva resolució, posant en pràctica hàbits de vida sostenibles i conseqüents amb el respecte, cura i protecció de les persones i del planeta.

CA 6.1 Analitzar de forma crítica les causes i conseqüències dels problemes ecosocials causats en el medi per l'acció humana en la cerca, contrast i avaluació de possibles solucions emprant coneixements i criteris científics.

CA 6.2 Adoptar i promoure estils de vida sostenible conseqüents amb el respecte, les cures, la corresponsabilitat i la protecció de les persones i del planeta, a partir de l'anàlisi crítica de la intervenció humana en l'entorn.

CE 7 Observar, comprendre i interpretar continuïtats i canvis del medi social i cultural, analitzant-ne relacions de causalitat, simultaneïtat i successió per explicar i valorar les relacions entre diferents elements i esdeveniments.

CA 7.1 Conèixer i analitzar relacions de causalitat, simultaneïtat i successió entre diferents elements del mitjà social i cultural des de l'Edat Mitjana fins a l'actualitat i la seva rellevància i impacte a les Illes Balears, situant cronològicament els fets.

CA 7.2 Conèixer persones, grups socials rellevants i formes de vida de les societats des de l'Edat Mitjana fins a l'actualitat, prenent com a punt de partida aquelles relacionades amb les Illes Balears, incorporant la perspectiva de gènere, situant-les cronològicament i identificant trets significatius socials en diferents èpoques de la història.

CE 8 Reconèixer i valorar la diversitat i la igualtat de gènere, mostrant empatia i respecte per altres cultures i reflexionant sobre qüestions ètiques, per contribuir al benestar individual i col·lectiu d'una societat en continua transformació i a l'assoliment dels valors d'integració europea.

CA 8.1 Contribuir al benestar tant individual com col·lectiu i a l'assoliment dels valors de la integració europea a través del coneixement dels processos geogràfics, històrics i culturals que han conformat la societat actual, valorant amb respecte i empatia la diversitat cultural, afectiva i sexual, la cohesió social, les minories ètniques i la igualtat de gènere.

CA 8.2 Promoure actituds d'igualtat de gènere i conductes no sexistes, analitzant i contrastant diferents models en la nostra societat.

CE 9 Participar en l'entorn i la vida social de manera eficaç i constructiva des del respecte als valors democràtics, els drets humans i de la infància i els principis i valors de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, de la Constitució espanyola i de la Unió Europea, valorant la funció de l'Estat i de les comunitats autònomes i les seves institucions en el manteniment de la pau i la seguretat integral ciutadana, per generar interaccions respectuoses i equitatives, i promoure la resolució pacífica i dialogada dels conflictes.

CA 9.1 Conèixer i exercitar les principals normes, drets, deures i llibertats que formen part de l'Estatut d'Autonomia, de la Constitució espanyola i de la Unió Europea, resolent de manera pacífica i dialogada els conflictes, promovent una interacció respectuosa i equitativa a partir del llenguatge inclusiu i no violent.

CA 9.2 Conèixer i explicar el funcionament general dels òrgans de govern del municipi, de les comunitats autònomes, de l'Estat espanyol i de la Unió Europea, valorant-ne les funcions i la gestió dels serveis públics per a la ciutadania i la seva contribució en el manteniment de la pau, la seguretat integral ciutadana i el reconeixement de les víctimes de violència.

CA 9.3 Valorar i interioritzar críticament les conseqüències de l'incompliment o mal ús de les normes bàsiques per a la convivència en l'ús dels espais públics, com a vianants o usuaris dels mitjans de locomoció, proposant alternatives per a una mobilitat segura, saludable i sostenible tant per a les persones com per al planeta.

A. CULTURA CIENTÍFICA

1. Iniciació a l'activitat científica

Fases de la recerca científica (observació, formulació de preguntes i prediccions, planificació i realització d'experiments, recollida i anàlisi d'informació i dades, comunicació de resultats, detecció de pautes i formulació de models explicatius...).

Instruments i dispositius apropiats per realitzar observacions i mesuraments precisos d'acord amb les necessitats de la recerca.

Vocabulari científic bàsic relacionat amb les diferents recerques.

Foment de la curiositat, la iniciativa, la constància i el sentit de la responsabilitat en la realització de les diferents recerques, així com en la lectura de textos divulgatius científics.

La ciència, la tecnologia i l'enginyeria com a activitats humanes, les professions STEM en l'actualitat des d'una perspectiva de gènere.

La relació entre els avenços en matemàtiques, ciència, enginyeria i tecnologia per comprendre l'evolució de la societat en l'àmbit científic i tecnològic.

2. La vida al nostre planeta

Aspectes bàsics de les funcions vitals de l'ésser humà des d'una perspectiva integrada: obtenció d'energia i perpetuació de l'espècie.

Pautes per a una alimentació saludable i sostenible: menús saludables i equilibrats, la importància de la cistella de la compra i de l'etiquetatge dels productes alimentaris per conèixer-ne els nutrients i la seva aportació energètica.

Els canvis físics, emocionals i socials que comporta la pubertat i l'adolescència per acceptar-los de manera positiva tant en un mateix com en els altres. Educació afectivosexual.

Pautes per a la prevenció de riscos i accidents. Coneixement d'actuacions bàsiques de primers auxilis.

Pautes que fomentin una salut emocional i social adequades: higiene del son, prevenció i conseqüències del consum de drogues (legals i il·legals), gestió saludable de l'oci del temps lliure, contacte amb la natura, ús adequat de dispositius digitals, estratègies per al foment de relacions socials saludables i foment de la cura de les persones.

Els regnes de la naturalesa des d'una perspectiva general i integrada.

Processos geològics bàsics de formació i modelatge del relleu.

3. Matèria, forces i energia

Massa i volum. Instruments per calcular la massa i la capacitat d'un objecte. Concepte de densitat i la seva relació amb la flotabilitat d'un objecte en un líquid.

L'energia elèctrica. Fonts i ús en la vida quotidiana. Les fonts d'energies renovables i no renovables i la seva influència en la contribució al desenvolupament sostenible de la societat.

Energia, fonts i transformacions.

Artefactes voladors.

Forces de contacte i a distància. Les forces i els seus efectes.

B. TECNOLOGIA I DIGITALITZACIÓ

1. Digitalització de l'entorn personal d'aprenentatge

Dispositius i recursos digitals d'acord amb les necessitats del context educatiu.

Estratègies de recerques d'informació segures i eficients a internet (valoració, discriminació, selecció, organització i propietat intel·lectual).

Estratègies de recollida, emmagatzematge i representació de dades per facilitar-ne la comprensió i l'anàlisi.

Regles bàsiques de seguretat i privacitat per navegar per Internet i per protegir l'entorn digital personal d'aprenentatge.

Estratègies per fomentar el benestar digital físic i mental. Reconeixement dels riscos associats a un ús inadequat i poc segur de les tecnologies digitals (temps excessiu d'ús, ciberassetjament, dependència tecnològica, accés a continguts inadequats, etc.), i estratègies d'actuació.

2. Projectes de disseny i pensament computacional

Fases dels projectes de disseny: identificació de necessitats, disseny, prototipatge, prova, avaluació i comunicació.

Fases del pensament computacional (descomposició d'una tasca en parts més senzilles, reconeixement de patrons i creació d'algorismes senzills per a la resolució del problema...).

Tècniques cooperatives senzilles per al treball en equip i estratègies per a la gestió de conflictes i promoció de conductes empàtiques i inclusives.

Materials, eines, objectes, dispositius i recursos digitals (programació per blocs, sensors, motors, simuladors, impressores 3D...) segurs i adequats a la consecució del projecte.

Estratègies en situacions d'incertesa: adaptació i canvi d'estratègia quan sigui necessari, valoració de l'error propi i dels altres com a oportunitat d'aprenentatge.

C. SOCIETATS I TERRITORIS

1. Reptes del món actual

El futur de la Terra i de l'univers. Els fenòmens físics relacionats amb la Terra i l'univers i la repercussió a la vida diària i l'entorn. L'exploració espacial i l'observació del cel; la contaminació lumínica.

El clima i el planeta. Introducció a la dinàmica atmosfèrica i a les grans àrees climàtiques del món. Els principals ecosistemes i els seus paisatges.

L'entorn natural. La diversitat geogràfica de les Illes Balears, d'Espanya i d'Europa. Representació gràfica, visual i cartogràfica a través de mitjans i recursos analògics i digitals usant les Tecnologies de la Informació Geogràfica (TIG).

Migracions i diversitat cultural. Les principals variables demogràfiques i la seva representació gràfica. Els comportaments de la població i la seva evolució. Els moviments migratoris i apreciació de la diversitat cultural. Les zones urbanes. Contrast entre despoblació i massificació del territori.

Fonaments i principis per a l'organització i gestió del territori a les Illes Balears i a Espanya.

Igualtat de gènere i conductes no sexistes. Crítica dels estereotips i rols en els diferents àmbits: acadèmic, professional, social i cultural. Accions per a la igualtat efectiva de dones i homes.

2. Societats en el temps

Les fonts històriques: classificació i utilització de les diferents fonts (orals, escrites, patrimonials).

El paper de la dona en la història i els principals moviments en defensa dels seus drets. Situació actual i reptes de futur en la igualtat de gènere.

Temes de rellevància en les Edats Mitjana, Moderna i Contemporània. El paper representat per diferents grups socials, esdeveniments i processos.

Les expressions artístiques i culturals medievals, modernes i contemporànies i la seva contextualització històrica des d'una perspectiva de gènere. La funció de l'art i la cultura en el món medieval, modern i contemporani.

El patrimoni natural i cultural com a bé i recurs; el seu ús, cura i conservació.

La memòria democràtica. Anàlisi multicausal del procés de construcció de la democràcia a Espanya.

3. Alfabetització cívica

Història i cultura de les minories culturals presents en el nostre país. Reconeixement de la diversitat cultural i lingüística d'Espanya.

Principis i valors dels drets humans i de la infància, la Constitució espanyola, drets i deures de la ciutadania. La contribució de l'Estat, les comunitats autònomes i les seves institucions a la pau, la seguretat i la cooperació internacional per al desenvolupament.

La cultura de pau i no violència. El pensament crític com a eina per a l'anàlisi dels conflictes d'interessos.

L'organització política. Principals entitats polítiques i administratives de l'entorn local, autonòmic i estatal. Sistemes de representació i de participació política.

Les principals institucions de la Unió Europea. Els seus valors i les seves funcions. Els àmbits d'acció de les institucions europees i la seva repercussió en l'entorn.

Seguretat viària. Convivència i normes bàsiques en l'ús dels espais públics. Principals normes de circulació i seguretat viària com a vianants i usuaris de mitjans de transport no motoritzats. La mobilitat segura, saludable i sostenible.

4. Consciència ecosocial

El canvi climàtic del local al global: causes i conseqüències. Mesures de mitigació i adaptació.

Responsabilitat ecològica i social. Ecodependència, interdependència i interrelació entre persones, societats i medi natural.

El desenvolupament sostenible. L'activitat humana sobre l'espai i l'explotació dels recursos. L'activitat econòmica i la distribució de la riquesa: desigualtat social i regional en el món. Els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Estils de vida sostenible: els límits del planeta i l'esgotament de recursos. La petjada ecològica. Agenda urbana. El desenvolupament urbà sostenible. La ciutat com a espai de convivència.

CONEIXEMENT DEL MEDI NATURAL SOCIAL I CULTURAL

EDUCACIÓ ARTÍSTICA

1

PRIMER TRIMESTRE

2

SEGON TRIMESTRE

3

TERCER TRIMESTRE

**PROJECTES I/O ACTIVITATS
ESPECIALS**

**RELACIÓ D'APRENENTATGES
A EVOCAR I ESPAIR**

☐		☐	
☐		☐	
☐		☐	
☐		☐	
☐		☐	

CE 1 Descobrir propostes artístiques de diferents gèneres, estils, èpoques i cultures, a partir de la recepció activa, per desenvolupar la curiositat i el respecte per la diversitat.

CA 1.1 Distingir propostes artístiques de diferents gèneres, estils, èpoques i cultures, a través de la recepció activa, mostrant-hi curiositat i respecte.

CA 1.2 Descriure les manifestacions culturals i artístiques, explorant les seves característiques amb actitud oberta i interès, establint-hi relacions i valorant la diversitat que les genera.

CE 2 Investigar sobre diferents manifestacions culturals i artístiques i els seus contextos, tot emprant diversos canals, mitjans i tècniques, per gaudir-ne, entendre el seu valor i començar a desenvolupar una sensibilitat artística pròpia.

CA 2.1 Seleccionar i aplicar estratègies per a la recerca d'informació sobre manifestacions culturals i artístiques, a través de diversos canals i mitjans d'accés, tant de manera individual com cooperativa.

CA 2.2 Comparar el significat i els elements característics de diferents manifestacions culturals i artístiques que formen part del patrimoni, analitzant els canals, els mitjans i tècniques que s'hi vinculen, així com les seves diferències i semblances i desenvolupant criteris de valoració propis, amb actitud oberta i respectuosa.

CA 2.3 Valorar les sensacions i emocions produïdes per diferents manifestacions culturals i artístiques, a partir de l'anàlisi i la comprensió d'aquestes manifestacions.

CE 3 Expressar i comunicar de manera creativa idees, sentiments i emocions, experimentant amb les possibilitats del so, la imatge, el cos i els mitjans digitals, per produir obres pròpies.

CA 3.1 Produir obres pròpies bàsiques, utilitzant les possibilitats expressives del cos, el so, la imatge i els mitjans digitals bàsics, tot mostrant confiança en les capacitats pròpies.

CA 3.2 Expressar amb creativitat, idees, sentiments i emocions, a través de diverses manifestacions artístiques, utilitzant els diferents llenguatges i instruments que té al seu abast, mostrant confiança en les pròpies capacitats i perfeccionant l'execució.

CE 4 Participar del disseny, elaboració i difusió de produccions culturals i artístiques individuals o col·lectives, posant en valor el procés i assumint diferents rols en la consecució d'un resultat final, per desenvolupar la creativitat, la noció d'autoria i el sentit de pertinença.

CA 4.1 Planificar i dissenyar produccions culturals i artístiques individuals o col·lectives, treballant de manera cooperativa en la consecució d'un resultat final i assumint diferents funcions, des de la igualtat i el respecte a la diversitat.

CA 4.2 Participar activament en el procés cooperatiu de produccions culturals i artístiques, de forma creativa i respectuosa i utilitzant elements de diferents llenguatges i tècniques artístiques.

CA 4.3 Compartir els projectes creatius, emprant diferents estratègies comunicatives i a través de diversos mitjans, explicant el procés i el resultat final obtingut, respectant i valorant les experiències pròpies i les dels altres.

A. RECEPCIÓ I ANÀLISI

Propostes artístiques de diferents corrents estètics, procedències i èpoques produïdes per creadors i creadores locals, regionals, nacionals i internacionals.

Estratègies de recepció activa.

Normes de comportament i actitud positiva en la recepció de propostes artístiques en diferents espais. El silenci com a element i condició indispensable per al manteniment de l'atenció durant la recepció.

Vocabulari específic de les arts plàstiques i visuals, les arts audiovisuals, la música i les arts escèniques i performatives.

Recursos digitals d'ús comú per a les arts plàstiques i visuals, les arts audiovisuals, la música i les arts escèniques i performatives.

Estratègies bàsiques d'anàlisi de propostes artístiques des d'una perspectiva de gènere.

B. CREACIÓ I INTERPRETACIÓ

Fases del procés creatiu: planificació, interpretació, experimentació i avaluació.

Professions vinculades a les arts plàstiques i visuals, les arts audiovisuals, la música i les arts escèniques i performatives.

Avaluació, interès i valoració tant per al procés com per al producte final en produccions plàstiques, visuals, audiovisuals, musicals, escèniques i performatives.

Ús responsable de bancs d'imatges i sons: respecte a les llicències d'ús i distribució de continguts generats per altres. Plagi i drets d'autor.

C. ARTS PLÀSTIQUES, VISUALS I AUDIOVISUALS

Cultura visual. La imatge en el món actual: tècniques i estratègies de lectura, anàlisi i interpretació.

Elements configuratius del llenguatge visual i les seves possibilitats expressives: punt, línia, pla, textura, color.

Materials, instruments, suports i tècniques en l'expressió plàstica i visual.

Mitjans, suports i materials d'expressió plàstica i visual. Tècniques bidimensionals i tridimensionals en dibuixos i modelatges.

Tècniques, materials i recursos informàtics i tecnològics: la seva aplicació per a la captura, creació, manipulació i difusió de produccions plàstiques i visuals.

Registre i edició d'elements audiovisuals: conceptes, tecnologies, tècniques i recursos elementals i de maneig senzill.

Estratègies i tècniques de composició d'històries audiovisuals.

El cinema: origen i evolució.

Gèneres i formats de produccions audiovisuals.

Produccions multimodals: realització amb diverses eines.

Característiques del llenguatge audiovisual multimodal.

Les eines i les tècniques bàsiques d'animació.

D. MÚSICA I ARTS ESCÈNIQUES I PERFORMATIVES

El so i les seves qualitats: identificació visual i auditiva, classificació i representació de diversitat de sons i estructures rítmiques i melòdiques a través de diferents grafies.

La veu i els instruments musicals. Famílies i agrupacions. Classificació. Identificació visual i auditiva. Instruments digitals i no convencionals. Quotidiàfons.

El caràcter, el tempo, el compàs, els gèneres musicals, la textura, l'harmonia i la forma.

Pràctica instrumental, vocal i corporal: experimentació, exploració creativa, interpretació, improvisació i composició a partir de les seves possibilitats sonores i expressives.

Construcció d'instruments.

Llenguatges musicals: aplicació dels seus conceptes fonamentals en la interpretació i la improvisació de propostes musicals vocals i instrumentals. El silenci en la música.

Aplicacions informàtiques de gravació, edició d'àudio i edició de partitures: utilització en l'audició, coneixement, interpretació, gravació, reproducció i improvisació i creació d'obres diverses.

El cos i les seves possibilitats motrius, dramàtiques i creatives: interès per l'experimentació i l'exploració a través d'execucions individuals i grupals vinculades amb el moviment, la dansa, la dramatització i la representació teatral com a mitjans d'expressió i diversió.

Tècniques bàsiques d'ús comú dramàtiques i de dansa. Nocions elementals de biomecànica. Llenguatges expressius. Introducció als mètodes interpretatius. Experimentació amb actes performatius. Improvisació guiada i creativa.

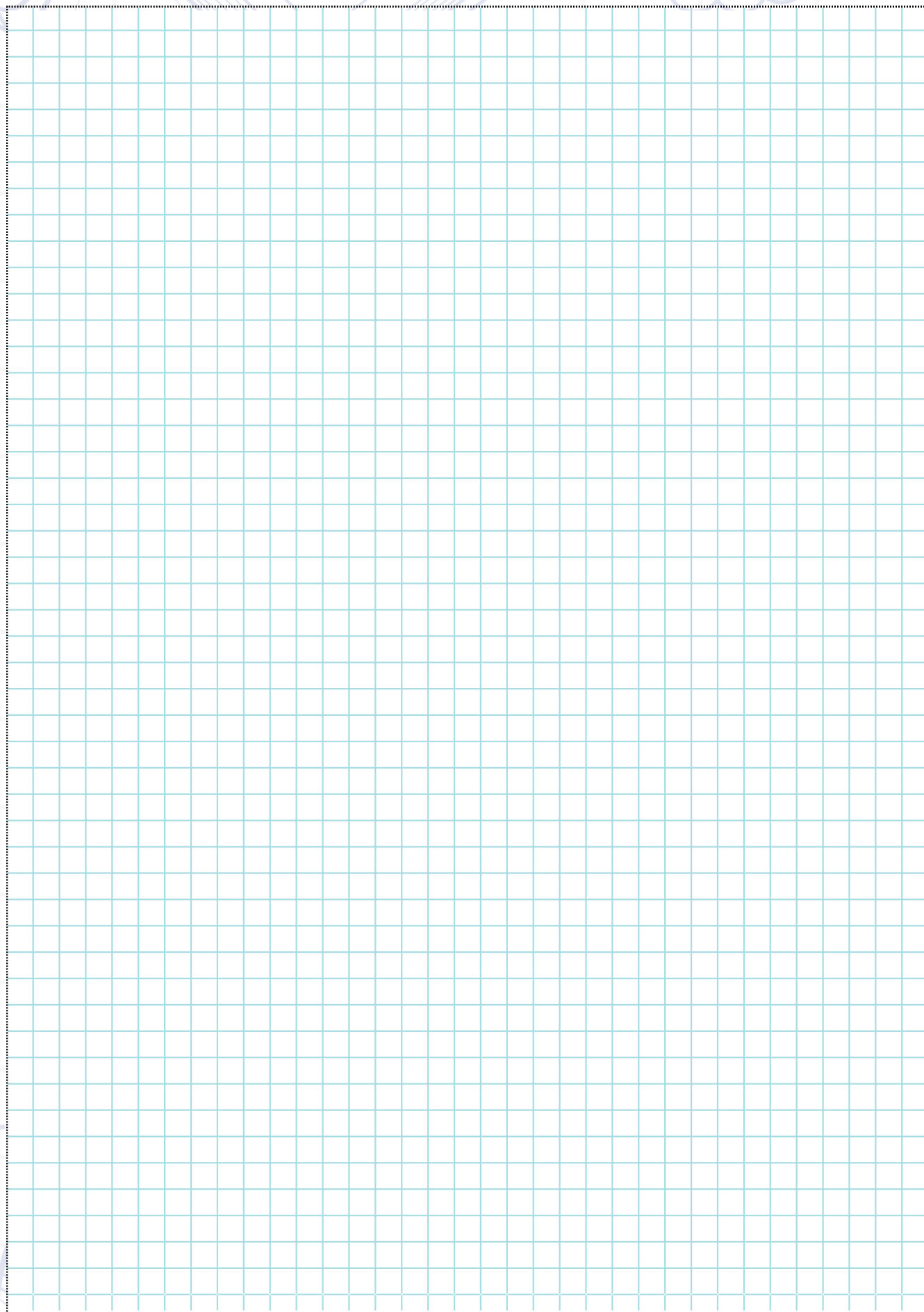
Capacitats expressives i creatives de l'expressió corporal i dramàtica.

Elements de la representació escènica: rols, materials i espais. Teatralitat. Estructura dramàtica bàsica.

Aproximació als gèneres escènics. Valoració de la importància de la interpretació dramàtica en el procés artístic i del patrimoni vinculat a les arts escèniques.

EDUCACIÓ ARTÍSTICA

LLENGUA ESTRANGERA

1

PRIMER TRIMESTRE

2

SEGON TRIMESTRE

3

TERCER TRIMESTRE

**PROJECTES I/O ACTIVITATS
ESPECIALS**

**RELACIÓ D'APRENENTATGES
A EVOCAR I ESPAIR**

☐
☐
☐
☐
☐

☐
☐
☐
☐
☐

CE 1 Comprendre el sentit general i la informació específica i predictable de textos breus i senzills, expressats de manera clara i en la llengua estàndard, fent ús de diverses estratègies i recurrent, quan sigui necessari, a l'ús de diferents tipus de suport, per desenvolupar el repertori lingüístic i per respondre a necessitats comunicatives quotidianes.

CA 1.1 Reconèixer, interpretar i analitzar el sentit global, així com paraules i frases específiques de textos orals, escrits i multimodals breus i senzills sobre temes freqüents i quotidians de rellevància personal i àmbits pròxims a la seva experiència, així com de textos literaris adequats al nivell de desenvolupament de l'alumne, expressats de manera comprensible, clara i en llengua estàndard a través de diferents suports.

CA 1.2 Seleccionar, organitzar i aplicar de forma guiada estratègies i coneixements adequats en situacions comunicatives quotidianes i de rellevància per als alumnes per captar el sentit global i processar informacions explícites en textos diversos.

CE 2 Produir textos senzills de manera comprensible i estructurada, mitjançant l'ús d'estratègies com la planificació o la compensació, per expressar missatges breus relacionats amb necessitats immediates i respondre a propòsits comunicatius quotidians.

CA 2.1 Expressar oralment textos breus i senzills, prèviament preparats, sobre assumptes quotidians i de rellevància per als alumnes, utilitzant de forma guiada recursos verbals i no verbals, i usant formes i estructures bàsiques i d'ús freqüent pròpies de la llengua estrangera.

CA 2.2 Organitzar i redactar textos breus i senzills, prèviament preparats, amb adequació a la situació comunicativa proposada, a través d'eines analògiques i digitals, i usant estructures i lèxic bàsic d'ús comú sobre assumptes quotidians i freqüents, de rellevància personal per a l'alumne i pròxims a la seva experiència.

CA 2.3 Seleccionar, organitzar i aplicar de forma guiada coneixements i estratègies per preparar i produir textos adequats a les intencions comunicatives, les característiques contextuais i la tipologia textual, usant, amb ajuda, recursos físics o digitals en funció de la tasca i les necessitats de cada moment.

Competència específica: 3. Interactuar amb altres persones usant expressions quotidianes, recurrent a estratègies de cooperació i emprant recursos analògics i digitals, per respondre a necessitats immediates del seu interès en intercanvis comunicatius respectuosos amb les normes de cortesia.

CA 3.1 Planificar i participar en situacions interactives breus i senzilles sobre temes quotidians, de rellevància personal i pròxims a la seva experiència, a través de diversos suports, secundant-se en recursos com ara la repetició, el ritme pausat o el llenguatge no verbal, i mostrant empatia i respecte per la cortesia lingüística i l'etiqueta digital, així com per les diferents necessitats, idees i motivacions dels interlocutors.

CA 3.2 Seleccionar, organitzar i utilitzar, de forma guiada i en situacions quotidianes, estratègies elementals per saludar, acomiadar-se i presentar-se; formular i contestar preguntes senzilles; expressar missatges, i iniciar i acabar la comunicació.

CE 4 Intercedir en situacions predictibles, usant estratègies i coneixements per processar i transmetre informació bàsica i senzilla, amb la finalitat de facilitar la comunicació.

CA 4.1 Inferir i explicar textos, conceptes i comunicacions breus i senzilles, de forma guiada, en situacions en les quals atendre la diversitat, mostrant respecte i empatia pels interlocutors i per les llengües emprades, i interès per participar en la solució de problemes intercomprensió i d'enteniment en el seu entorn pròxim amb l'ajut de diversos recursos i suports.

CA 4.2 Seleccionar i aplicar, de forma guiada, estratègies bàsiques que ajudin a crear ponts i facilitin la comprensió i producció d'informació i la comunicació, adequades a les intencions comunicatives, usant, amb ajuda, recursos i suports físics o digitals en funció de les necessitats de cada moment.

CE 5 Reconèixer i usar els repertoris lingüístics personals entre diferents llengües, reflexionant sobre el seu funcionament i identificant les estratègies i coneixements propis, per millorar la resposta a necessitats comunicatives concretes en situacions conegudes.

CA 5.1 Comparar i contrastar similituds i diferències entre diferents llengües reflexionant de manera progressivament autònoma sobre aspectes bàsics del seu funcionament.

CA 5.2 Utilitzar i diferenciar de forma progressivament autònoma els coneixements i estratègies de millora de la seva capacitat de comunicar i d'aprendre la llengua estrangera, amb suport d'altres participants i de suports analògics i digitals.

CA 5.3 Registrar i utilitzar, de manera guiada, els progressos i dificultats en el procés d'aprenentatge de la llengua estrangera, reconeixent els aspectes que ajuden a millorar i realitzant activitats d'autoavaluació i coavaluació, com les que es proposen en el Portfolio Europeu de les Llengües (PEL) o en un diari d'aprenentatge.

CE 6 Apreciar i respectar la diversitat lingüística, cultural i artística a partir de la llengua estrangera identificant i valorant les diferències i semblances entre llengües i cultures, per aprendre a gestionar situacions interculturals.

CA 6.1 Actuar amb estima i respecte en situacions interculturals, construint vincles entre les diferents llengües i cultures, i mostrant rebuig davant qualsevol mena de discriminació, prejudici i estereotip en contextos comunicatius quotidians i habituals.

CA 6.2 Acceptar i respectar la diversitat lingüística, cultural i artística pròpia de països on es parla la llengua estrangera com a font d'enriquiment personal, mostrant interès per comprendre elements culturals i lingüístics bàsics que fomentin la sostenibilitat i la democràcia.

CA 6.3 Seleccionar i aplicar, de forma guiada, estratègies bàsiques per entendre i apreciar la diversitat lingüística, cultural i artística.

A. COMUNICACIÓ

Autoconfiança. L'error com a instrument de millora.

Estratègies bàsiques per a la comprensió, la planificació i la producció de textos orals, escrits i multimodals breus, senzills i contextualitzats.

Coneixements, destreses i actituds que permeten iniciar-se en activitats de mediació en situacions quotidianes bàsiques.

Funcions comunicatives bàsiques adequades a l'àmbit i al context: saludar, acomiadar-se, presentar i presentar-se; descriure persones, objectes i llocs; situar esdeveniments en el temps; situar objectes, persones i llocs en l'espai; demanar i intercanviar informació sobre qüestions quotidianes; descriure rutines; donar indicacions i instruccions; expressar la pertinença i la quantitat.

Models contextuals i gèneres discursius bàsics en la comprensió, producció i coproducció de textos orals, escrits i multimodals, breus i senzills, literaris i no literaris: característiques i reconeixement del context, organització i estructuració segons l'estructura interna.

Unitats lingüístiques bàsiques i significats associats a aquestes unitats com ara expressió de l'entitat i les seves propietats, quantitat i número, l'espai i les relacions espacials, el temps, l'afirmació, la negació, la interrogació i l'exclamació, relacions lògiques elementals.

Lèxic bàsic i d'interès per als alumnes, relatiu a identificació personal, relacions interpersonals pròximes, llocs i entorns pròxims, oci i temps lliure, vida quotidiana.

Patrons sonors, accentuals, rítmics i d'entonació bàsics, i funcions comunicatives generals associades a aquests patrons.

Convencions ortogràfiques bàsiques i significats associats als formats i elements gràfics.

Convencions i estratègies conversacionals bàsiques, en format síncron o asíncron, per iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, demanar i donar aclariments i explicacions, comparar i contrastar, col·laborar, etc.

Recursos per a l'aprenentatge i estratègies per a la cerca guiada d'informació en mitjans analògics i digitals.

Propietat intel·lectual de les fonts consultades i continguts utilitzats.

Eines analògiques i digitals bàsiques per a la comprensió, producció i coproducció oral, escrita i multimodal; i plataformes virtuals d'interacció, cooperació i col·laboració educativa (aules virtuals, videoconferències, eines digitals col·laboratives...) per a l'aprenentatge, la comunicació i el desenvolupament de projectes amb parlants o estudiants de la llengua estrangera.

B. PLURILINGÜISME

Estratègies i tècniques de compensació de les manques comunicatives per respondre eficaçment a una necessitat concreta, malgrat les limitacions derivades del nivell de competència en la llengua estrangera i en les altres llengües del repertori lingüístic propi.

Estratègies bàsiques per identificar, organitzar, retenir, recuperar i utilitzar unitats lingüístiques (lèxic, morfosintaxi, patrons sonors, etc.) a partir de la comparació de les llengües i varietats que conformen el repertori lingüístic personal.

Estratègies i eines bàsiques d'autoavaluació i coavaluació, analògiques i digitals, individuals i cooperatives.

Lèxic i expressions bàsiques per comprendre enunciats sobre la comunicació, la llengua, l'aprenentatge i les eines de comunicació i aprenentatge (metallenguatge).

Comparació elemental entre llengües a partir d'elements de la llengua estrangera i altres llengües: origen i parentius.

C. INTERCULTURALITAT

La llengua estrangera com a mitjà de comunicació i relació amb persones d'altres països, com a manera d'accedir a nova informació i com a mitjà per conèixer cultures i maneres de vida diferents.

Valoració positiva i interès per establir contactes i comunicar-se a través de diferents mitjans amb parlants o estudiants de la llengua estrangera.

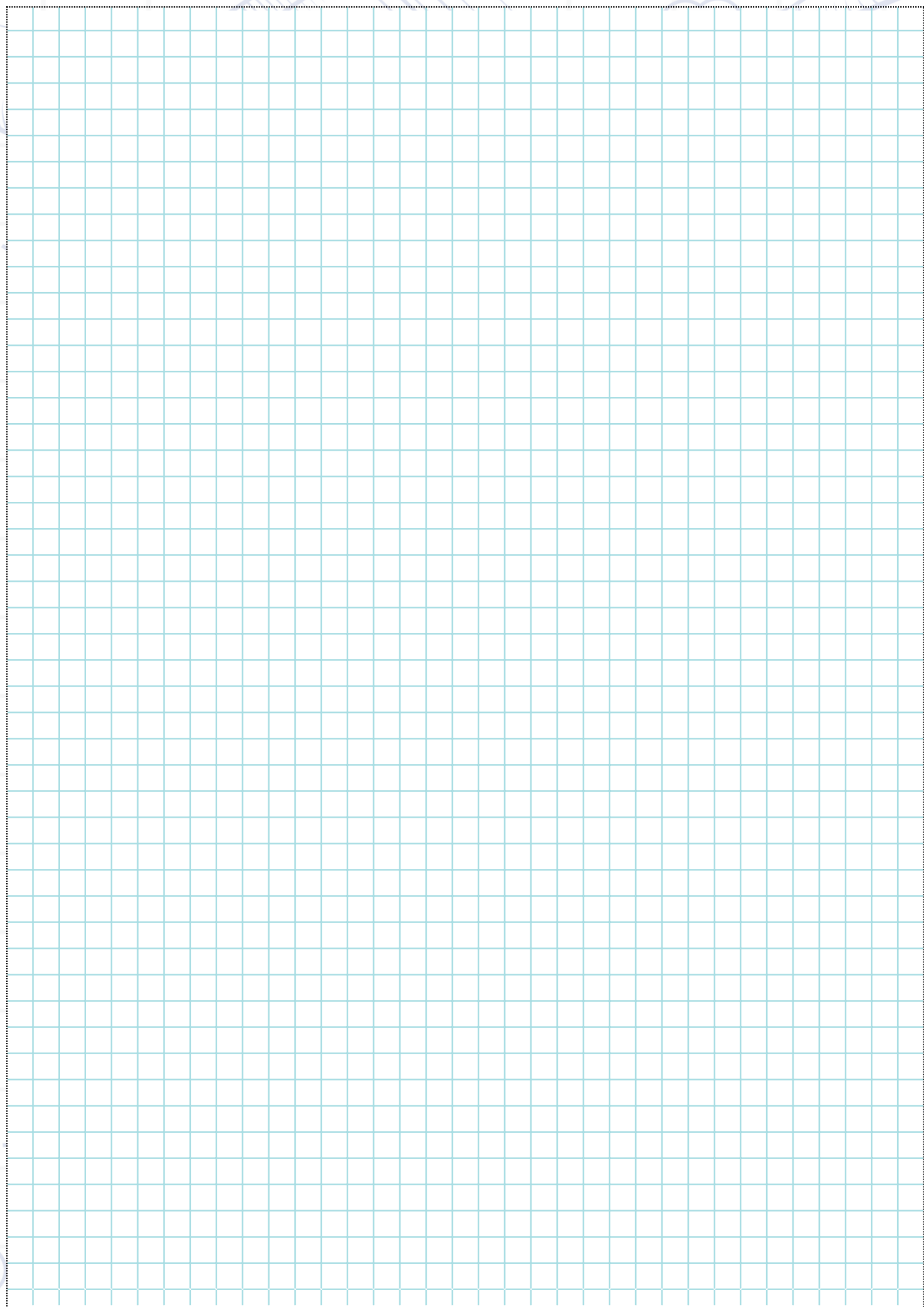
Aspectes socioculturals i sociolingüístics bàsics relatius als costums, la vida quotidiana i les relacions interpersonals, convencions socials bàsiques d'ús comú, llenguatge no verbal, cortesia lingüística i etiqueta digital pròpies de països on es parla la llengua estrangera.

Estratègies bàsiques per entendre i apreciar la diversitat lingüística, cultural i artística, a partir de valors ecosocials i democràtics.

Estratègies de detecció d'usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal.

LLENGUA ESTRANGERA

EDUCACIÓ EN VALORS CÍVICS I ÈTICS

1

PRIMER TRIMESTRE

2

SEGON TRIMESTRE

3

TERCER TRIMESTRE

**PROJECTES I/O ACTIVITATS
ESPECIALS**

**RELACIÓ D'APRENENTATGES
A EVOCAR I ESPAIR**

☐
☐
☐
☐
☐

☐
☐
☐
☐
☐

CE 1 Deliberar i argumentar sobre problemes de caràcter ètic referits a si mateix i al seu entorn, buscant i analitzant informació fiable i generant una actitud reflexiva sobre aquest tema, per promoure l'autoconeixement i l'autonomia moral.

CA 1.1 Construir un adequat concepte de si mateix o si mateixa en relació amb els altres i la naturalesa, organitzant i generant, de manera segura i crítica, informació analògica i digital sobre els trets relatius a la identitat, diferència i dignitat de les persones.

CA 1.2 Identificar i expressar emocions, afectes i desitjos, tot mostrant confiança en les pròpies capacitats al servei de la consecució motivada de finalitats personals i col·lectives.

CA 1.3 Generar una posició moral autònoma mitjançant l'exercici de la deliberació racional, l'ús de conceptes ètics i el diàleg respectuós amb uns altres, entorn de diferents valors i maneres de vida, així com a problemes relacionats amb l'ús responsable, segur i crític de les xarxes i mitjans de comunicació, les conductes addictives, la prevenció de l'abús i l'assetjament escolar, i el respecte a la intimitat personal.

CE 2 Actuar i interactuar d'acord amb normes i valors cívics i ètics, reconeixent la seva importància per a la vida individual i col·lectiva, i aplicant-los de manera efectiva i argumentada en diferents contextos, per promoure una convivència democràtica, justa, inclusiva, respectuosa i pacífica.

CA 2.1 Promoure i demostrar una manera de convivència democràtica, justa, inclusiva, respectuosa i pacífica a partir de la recerca i comprensió de la naturalesa social i política de l'ésser humà i mitjançant l'ús crític dels conceptes de llei, ètica, civisme, democràcia, justícia i pau.

CA 2.2 Interactuar amb uns altres adoptant, de forma motivada i autònoma, conductes cíviques i ètiques orientades per valors comuns, a partir del coneixement dels drets humans i els principis constitucionals fonamentals, en relació amb contextos i problemes concrets, així com de la consideració crítica i dialogada sobre com hem de relacionar-nos amb els altres.

CA 2.3 Reflexionar i assumir un compromís actiu i crític amb valors relatius a la solidaritat, el respecte per les minories i les identitats culturals i de gènere, tot analitzant des d'un punt de vista ètic qüestions relacionades amb la desigualtat i la pobresa, el fet multicultural, la diversitat humana i els fenòmens migratoris.

CA 2.4 Contribuir a generar una convivència respectuosa, no sexista i compromesa amb l'assoliment de l'efectivitat i l'erradicació de la violència de gènere, a partir del coneixement i anàlisi crítica de la situació secular de desigualtat entre dones i homes.

CA 2.5 Comprendre i valorar els principis de justícia, solidaritat, seguretat i pau, alhora que el respecte a les llibertats bàsiques, a partir de l'anàlisi i la ponderació de les polítiques i accions d'ajuda i cooperació internacional, de defensa per a la pau i de la seguretat integral ciutadana, exercides per l'Estat i les seves institucions, els organismes internacionals, les ONG i ONGD i la pròpia ciutadania.

CE 3 Comprendre les relacions sistèmiques entre l'individu, la societat i la naturalesa, a través del coneixement i la reflexió sobre els problemes ecosocials, per comprometre's activament amb valors i pràctiques conseqüents amb el respecte, cura i protecció de les persones i el planeta.

CA 3.1 Avaluar diferents alternatives amb què frenar el canvi climàtic i aconseguir els Objectius de Desenvolupament Sostenible, identificant causes i problemes ecosocials, i justificant argumentalment i de manera crítica el deure ètic de protegir i cuidar de la naturalesa.

CA 3.2 Comprometre's activament amb valors, pràctiques i actituds afectives conseqüents amb el respecte, cura i protecció de les persones, els animals i el planeta, a través de la participació en activitats que promoguin un consum responsable i un ús sostenible del sòl, de l'aire, de l'aigua, de l'energia, de la mobilitat segura, saludable i sostenible, i la prevenció i gestió de residus, tot reconeixent el paper de les persones, col·lectius i entitats compromeses amb la protecció de l'entorn.

CE 4 Desenvolupar l'autoestima i l'empatia amb l'entorn, identificant, gestionant i expressant emocions i sentiments propis, i reconeixent i valorant els dels altres, per adoptar una actitud fundada en la cura i estima de si mateix, dels altres i de la resta de la naturalesa.

CA 4.1 Gestionar equilibradament pensaments, sentiments i emocions, tot desenvolupant una actitud d'estima i cura de si mateix o si mateixa, dels altres i de l'entorn, identificant, analitzant i expressant de manera assertiva les pròpies emocions i afectes, i reconeixent i valorant els d'altres persones, en diferents contextos i en relació amb activitats creatives i de reflexió individual o dialogada sobre qüestions ètiques i cíviques.

A. AUTOCONEIXEMENT I AUTONOMIA MORAL

El pensament crític i ètic.

La naturalesa humana i la identitat personal. Igualtat i diferència entre les persones.

La gestió de les emocions i els sentiments. L'autoestima.

L'educació afectiva i sexual.

Desitjos i raons. La voluntat i el judici moral. Autonomia i responsabilitat.

L'ètica com a guia de les nostres accions. El debat entorn als valors. Les normes, les virtuts i els sentiments morals.

El propi projecte personal: la diversitat de valors, finalitats i models de vida.

La influència i l'ús crític i responsable dels mitjans i les xarxes de comunicació. La prevenció de l'abús i el ciberassetjament. El respecte a la intimitat. Els límits a la llibertat d'expressió. Les conductes addictives.

B. SOCIETAT, JUSTÍCIA I DEMOCRÀCIA

Les virtuts del diàleg i les normes de l'argumentació. La presa democràtica de decisions.

Fonaments de la vida en societat. L'empatia amb la resta. Els afectes. La família. L'amistat i l'amor.

Les regles de convivència. Moralitat, legalitat i conducta cívica.

Principis i valors constitucionals i democràtics. El problema de la justícia.

Els drets humans i de la infància i la seva rellevància ètica.

La desigualtat econòmica. La pobresa i l'explotació laboral i infantil: anàlisi de les seves causes i cerca de solucions locals i globals.

La igualtat i la corresponsabilitat entre dones i homes. La prevenció dels abusos i la violència de gènere. La conducta no sexista.

El respecte per les minories i les identitats culturals. Interculturalitat i migracions.

La cultura de pau i no violència. La contribució de l'Estat i les seves institucions a la pau, la seguretat i la cooperació internacional. La seguretat integral del ciutadà. Valoració de la defensa com un compromís cívic i solidari al servei de la pau. La protecció civil i la col·laboració ciutadana enfront dels desastres. El paper de les ONG i ONGD. La resolució pacífica dels conflictes.

Drets i deures dels alumnes a l'escola.

Els dilemes morals.

Coeducació i cooperació a la llar.

La Constitució espanyola.

L'Estatut d'Autonomia.

Els símbols nacionals.

Els serveis públics.

C. DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE I ÈTICA AMBIENTAL

L'empatia, la cura i l'estima cap als éssers vius i el medi natural. El maltractament animal i la seva prevenció.

L'acció humana en la naturalesa. Ecosistemes i societats: interdependència, ecodependència i interrelació.

Els límits del planeta i el canvi climàtic.

El deure ètic i l'obligació legal de protegir i cuidar del planeta.

Hàbits i activitats per a l'assoliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible. L'ús sostenible del sòl, de l'aire, de l'aigua i de l'energia. La mobilitat segura, saludable i sostenible. La prevenció i la gestió dels residus.

Les fonts d'energia com a recurs limitat.

Ús responsable de les fonts d'energia.

El compromís crític de rebutjar activitats contaminants amb argumentació informada.

Tecnologies de la informació i la comunicació com a eines per a la transformació social.

Valors socials i cívics en l'ús de les tecnologies per promoure entorns segurs i responsables.

Publicitat i tecnologies de la informació com a influències en el comportament dels consumidors.

Influència de la publicitat en el consum i en les decisions de compra.

D. EDUCACIÓ EMOCIONAL

Les emocions.

Benestar individual i col·lectiu.

Educació afectivosexual.

Equilibri emocional.

Situacions de relacions abusives.

Assetjament escolar.

EDUCACIÓ EN VALORS CÍVICS I ÈTICS

RELIGIÓ CATÒLICA

1

PRIMER TRIMESTRE

2

SEGON TRIMESTRE

3

TERCER TRIMESTRE

**PROJECTES I/O ACTIVITATS
ESPECIALS**

**RELACIÓ D'APRENENTATGES
A EVOCAR I ESPAIR**

☐
☐
☐
☐
☐

☐
☐
☐
☐
☐

1. Descobrir, identificar i expressar els elements clau de la dignitat i la identitat personal en situacions vitals pròximes, a través de biografies inspiradores i relats bíblics d'abast antropològic, per a anar conformant la pròpia identitat i les seves relacions amb autonomia, responsabilitat i empatia.

1.1. Identificar els principis i virtuts que promouen i respecten la dignitat de totes les persones, reflexionant sobre experiències personals i d'aula, desenvolupant autonomia, judici crític i responsabilitat.

1.2. Expressar amb autonomia a través de diversos llenguatges comunicatius la identitat personal reconeixent, des de la visió cristiana, la singularitat de totes les persones, desenvolupant empatia i valorant la pluralitat.

2. Descobrir, reconèixer i estimar la dimensió socioemocional expressada en la participació en diferents estructures de pertinença, desenvolupant destreses i actituds socials tenint en compte alguns principis generals de l'ètica cristiana, per a la millora de la convivència i la sostenibilitat del planeta.

2.1. Promoure actituds que impulsin la millora de la convivència i la cura del planeta, coneixent i aplicant alguns principis de l'ètica cristiana, plasman les seves conclusions en diferents suports.

2.2. Participar en accions solidàries i de servei a la comunitat, reconeixent aquells grups socials més vulnerables, tenint en compte com Jesucrist va canviar la seva realitat i les conseqüències que això ha tingut per a la història de la humanitat.

3. Identificar i interpretar les situacions que perjudiquen o milloren la bona convivència, analitzant-les amb les claus personals i socials de la proposta cristiana, per a fomentar el creixement moral, la cooperació amb els altres i el desenvolupament de valors orientats al bé comú.

3.1. Reflexionar sobre alguns principis generals de l'ètica cristiana, coneixent la seva realització en biografies significatives i moviments socials, descobrint com poden ser posats en pràctica en els nostres entorns socials pròxims i virtuals.

3.2. Cooperar activament en la construcció d'una convivència pacífica i democràtica reconeixent, en iniciatives i projectes eclesials, aquells valors morals que promouen el bé comú.

4. Comprendre i admirar el patrimoni cultural en algunes de les seves expressions més significatives, gaudint de la seva contemplació, analitzant l'univers simbòlic i vital que transmeten, per a valorar la pròpia identitat cultural, promoure el diàleg intercultural i generar creacions artístiques.

4.1. Comprendre i valorar com el patrimoni religiós cristià contribueix a la construcció de la identitat de les persones i dels pobles, i inspira l'expressió de la pròpia vivència personal i social a través de diversos llenguatges.

4.2. Reconèixer i apreciar, des de la pròpia identitat cultural, la pluralitat de tradicions i expressions presents en el context social, promovent el respecte i el coneixement mutu que afavoreix la trobada i el diàleg intercultural.

5. Explorar, desenvolupar i apreciar la pròpia interioritat i experiència espiritual, reconeixent-la en les pròpies emocions, afectes, símbols i creences, coneixent l'experiència de personatges rellevants de la tradició judeocristiana i d'altres religions, per a afavorir l'autoconeixement personal, entendre les vivències dels altres i promoure el diàleg i el respecte entre les diferents tradicions religioses.

5.1. Assumir el desenvolupament de la interioritat com un dels elements fonamentals en la construcció del propi sistema de valors i creences, mitjançant l'anàlisi i la reflexió de textos bíblics i d'altres tradicions religioses.

5.2. Valorar l'experiència religiosa com a desenvolupament personal i social de la dimensió espiritual, interpretant i respectant el fet religiós en la pluralitat de cultures i promovent el diàleg interreligiós.

6. Comprendre els continguts bàsics del cristianisme, valorant la seva contribució a la societat, per a disposar d'una síntesi personal que permeti dialogar, des de la pròpia identitat social i cultural, amb altres tradicions religioses i àrees de coneixement.

6.1. Comprendre les conseqüències ètiques i morals, personals i socials, del missatge de Jesucrist per a la construcció del propi sistema de valors i creences i per a la promoció del bé comú.

6.2. Conèixer el Credo de la fe cristiana, posant-lo en diàleg amb altres àrees de coneixement científic i cultural i amb altres religions.

A. IDENTITAT PERSONAL I RELACIONS EN DIÀLEG AMB EL MISSATGE CRISTIÀ

La dignitat humana, la igualtat i la diferència entre les persones.

Els drets humans en diàleg amb la visió cristiana.

La responsabilitat personal i social des del punt de vista cristià.

Situacions vitals que plantegen preguntes existencials o morals per a la persona.

La influència de les accions individuals en la transformació social a la llum de l'ètica cristiana.

Valoració de la dimensió espiritual i religiosa en un mateix i en els altres.

Expressió, en diversos llenguatges de la pròpia vivència personal, entorn de les festivitats, tradicions i celebracions religioses.

B. COSMOVISIONS, TRADICIÓ CRISTIANA I CULTURA

Ritus, tradicions i festes de diverses religions entorn del naixement, el matrimoni i la mort, explicitant l'aportació del cristianisme.

Obres d'art, composicions musicals, i construccions arquitectòniques representatives del cristianisme, comparades amb les d'altres cultures i religions.

La relació de Jesús amb el seu Pare i amb l'Esperit: Déu Trinitat.

La preferència de Jesucrist per les persones marginades.

La passió, mort i resurrecció de Jesús i la celebració de la Pasqua a l'Església.

El Credo de l'Església Catòlica.

La vida cristiana i la celebració dels sagraments.

Maria, model de creient.

Reconeixement del paper de les dones en la Bíblia i en la història de l'Església.

Reflexió i anàlisi sobre les experiències religioses narrades en diversos relats bíblics o recollides en biografies significatives.

C. HABITAR EL MÓN PLURAL I DIVERS PER A CONSTRUIR LA CASA COMUNA

El manament de l'amor com a arrel de l'ètica cristiana i compromís amb el bé comú.

Valors propis de l'Evangeli: les Benaurances i el Regne de Déu.

La visió cristiana de la interdependència, eco-dependència i interrelació.

Anàlisi de situacions properes de vulnerabilitat i disseny de propostes transformadores aplicant els principis de l'ètica cristiana.

Compromís i transformació social en l'acció de l'Església.

La responsabilitat i el respecte en l'ús dels mitjans de comunicació i les xarxes socials.

Pensament crític i ètic per a la convivència democràtica.

Establiment d'un primer diàleg fe i ciència, des del respecte, la curiositat i l'escolta.

Estima del diàleg intercultural i interreligiós per a una convivència pacífica i democràtica.

RELIGIÓ CATÒLICA

EDUCACIÓ FÍSICA

1

PRIMER TRIMESTRE

2

SEGON TRIMESTRE

3

TERCER TRIMESTRE

**PROJECTES I/O ACTIVITATS
ESPECIALS**

**RELACIÓ D'APRENTATGES
A EVOCAR I ESPAIR**

☐		☐	
☐		☐	
☐		☐	
☐		☐	
☐		☐	

CE 1 Adoptar un estil de vida actiu i saludable, practicant regularment activitats físiques, lúdiques i esportives, adoptant comportaments que potenciïn la salut física, emocional i social, així com mesures de responsabilitat individual i col·lectiva durant la pràctica motriu, per interioritzar i integrar hàbits d'activitat física sistemàtica que contribueixin al benestar.

CA 1.1 Reconèixer els efectes beneficiosos a nivell físic i mental de l'activitat física com a pas previ a la seva integració en la vida diària.

CA 1.2 Integrar els processos d'activació corporal, dosificació de l'esforç, relaxació i higiene en la pràctica d'activitats motrius, interioritzant les rutines pròpies d'una pràctica motriu saludable i responsable.

CA 1.3 Adoptar mesures de seguretat abans, durant i després de la pràctica d'activitat física, reconeixent els contextos de risc i actuant amb precaució davant ells.

CA 1.4 Identificar i tractar conductes vinculades a l'àmbit corporal, l'activitat física i l'esport, que resulten perjudicials per a la salut o afecten negativament la convivència, adoptant postures de rebuig a la violència, la discriminació i als estereotips de gènere, i evitant activament la seva reproducció.

CE 2 Adaptar els elements propis de l'esquema corporal, les capacitats físiques, perceptives i motrius, i coordinatives, així com les habilitats i destreses motrius, tot aplicant processos de percepció, decisió i execució adequats a la lògica interna i als objectius de diferents situacions, per donar resposta a les demandes de projectes motors i de pràctiques motrius amb diferents finalitats en contextos de la vida diària.

CA 2.1 Desenvolupar projectes motors de caràcter individual, cooperatiu o col·laboratiu, definint metes, seqüenciant accions, introduint si cal canvis durant el procés i generant produccions motrius de qualitat, valorant el grau d'ajust al procés seguit i al resultat obtingut.

CA 2.2 Aplicar principis bàsics de presa de decisions en situacions lúdiques, jocs modificats i activitats esportives a partir de l'anticipació, ajustant-los a les demandes derivades dels objectius motors i a la lògica interna de situacions individuals, de cooperació, d'oposició i de col·laboració-oposició, en contextos reals o simulats d'actuació, reflexionant sobre les solucions obtingudes.

CA 2.3 Adquirir un progressiu control i domini corporal, emprant els components qualitatius i quantitatius de la motricitat de manera eficient i creativa, i fent front a les demandes de resolució de problemes en situacions motrius transferibles al seu espai vivencial.

CE 3 Desenvolupar processos d'autoregulació i interacció en el marc de la pràctica motriu, amb actitud empàtica i inclusiva, fent ús d'habilitats socials i actituds de cooperació, respecte, treball en equip i esportivitat, amb independència de les diferències culturals, socials, de gènere i d'habilitat dels participants, per contribuir a la convivència i al compromís ètic en els diferents espais en els quals es participa.

CA 3.1 Participar en activitats motrius, des de l'autoregulació de la seva actuació, amb predisposició, esforç, perseverança i mentalitat de creixement, controlant la impulsivitat, gestionant les emocions i expressant-les de manera assertiva.

CA 3.2 Respectar les normes consensuades, així com les regles de joc, i actuar des dels paràmetres de l'esportivitat i el joc net, reconeixent les actuacions de companys i rivals.

CA 3.3 Conviure mostrant, en el context de les pràctiques motrius, habilitats socials, diàleg en la resolució de conflictes i respecte a la diversitat, ja sigui de gènere, afectiva, sexual, d'origen nacional, social, econòmica o de competència motriu, i mostrant una actitud crítica i un compromís actiu enfront dels estereotips, les actuacions discriminatòries i la violència, fent especial incís en el foment de la igualtat de gènere.

CE 4 Reconèixer i practicar diferents manifestacions lúdiques, fisicoesportives i artísticament expressives pròpies de la cultura motriu, valorant la seva influència i les seves aportacions estètiques i creatives a la cultura tradicional i contemporània, per integrar-les en les situacions motrius que s'utilitzen regularment en la vida quotidiana.

CA 4.1 Participar activament en jocs motors i altres manifestacions artísticament expressives amb arrelament en la cultura pròpia, tradicional o actual, així com uns altres procedents de diverses cultures, reconeixent i transmetent el seu valor cultural i el seu potencial com a espai generador d'interaccions constructives entre persones amb orígens diferents i entenent els avantatges de la seva conservació.

CA 4.2 Valorar l'esport com a fenomen cultural, analitzant els estereotips de gènere o capacitat i els comportaments sexistes que a vegades succeeixen en el seu context, rebutjant-los i adoptant actituds que evitin la seva reproducció en el futur.

CA 4.3 Reproduir i crear composicions amb o sense suport musical, i comunicar diferents sensacions, emocions i idees, de manera estètica i creativa, des de l'ús dels recursos rítmics i expressius de la motricitat.

CE 5 Valorar diferents medis naturals i urbans com a contextos de pràctica motriu, interactuant-hi i comprenent la importància de la seva conservació des d'un enfocament sostenible, adoptant mesures de responsabilitat individual durant la pràctica de jocs i activitats fisicoesportives, per realitzar una pràctica eficient i respectuosa amb l'entorn i participar en la seva cura i millora.

CA 5.1 Adaptar les accions motrius a la incertesa pròpia del medi natural i urbà en contextos terrestres o aquàtics de manera eficient i segura, valorant les seves possibilitats per a la pràctica d'activitat física i actuant des d'una perspectiva ecosostenible de l'entorn i comunitària.

A. VIDA ACTIVA I SALUDABLE

Salut física: efectes físics, psicològics i socials beneficiosos de l'estil de vida actiu. Impacte d'aliments processats i begudes energètiques o ensucrades. Educació postural en accions motrius específiques. Responsabilitat personal en la cura del cos.

Salut mental: Consolidació i ajust realista de l'autoconcepte, tenint en compte la perspectiva de gènere. Respecte i acceptació del propi cos i de l'aspecte corporal dels altres.

Salut social: L'exigència de l'esport professional. Acceptació de diferents tipologies corporals, per practicar en igualtat, diversitat d'activitats físicoesportives. Estereotips corporals, de gènere i competència motriu.

B. RESOLUCIÓ DE PROBLEMES EN SITUACIONS MOTRIUS

Presa de decisions: selecció d'accions en funció de l'entorn en situacions motrius individuals. Selecció d'accions per a l'ajust espai temporal en la interacció amb els companys en situacions cooperatives. Selecció de zones d'enviament del mòbil des d'on sigui difícil retornar-lo, en situacions motrius de persecució i d'interacció amb un mòbil. Selecció adequada de les habilitats motrius en situacions d'oposició de contacte. Desmarcar-se i situar-se en un lloc des del qual constitueixi un suport per als altres en situacions motrius de col·laboració-oposició de persecució i d'interacció amb un mòbil.

Capacitats perceptives i motrius en contextos de pràctica: integració de l'esquema corporal, equilibri estàtic i dinàmic en situacions de complexitat creixent; organització de l'espai (percepció de distàncies i trajectòries, orientació en l'espai), temporal (simultaneïtat i successió d'accions) i espai temporal (ritme, ajustament perceptiu en l'enviament i en la intercepció de trajectòries d'objectes mòbils).

Capacitats condicionals: capacitats físiques bàsiques i resultants (coordinació, equilibri i agilitat).

Iniciació de les habilitats motrius específiques associades a la tècnica en activitats físicoesportives: aspectes principals.

Creativitat motriu: identificació d'estímuls interns o externs que exigeixin un reajustament instantani de l'acció motriu.

C. AUTOREGULACIÓ EMOCIONAL I INTERACCIÓ SOCIAL EN SITUACIONS MOTRIUS

Gestió emocional: ansietat i situacions motrius. Estratègies d'afrontament i gestió.

Habilitats socials: estratègies de treball en equip per a la resolució constructiva de conflictes en situacions motrius col·lectives.

Concepte de fair play o joc net.

Identificació, tractament i rebuig de conductes violentes o contràries a la convivència en situacions motrius (discriminació per qüestions de gènere, capacitat o competència motriu; actituds xenòfobes, racistes o d'indole sexista; abús sexual o qualsevol forma de violència).

D. MANIFESTACIONS DE LA CULTURA MOTRIU

Aportacions de la cultura motriu a l'herència cultural. Els esports com a senyal d'identitat cultural.

Usos comunicatius de la corporalitat: comunicació de sensacions, sentiments, emocions i idees complexes.

Pràctica d'activitats rítmic musicals amb caràcter expressiu.

Esport i perspectiva de gènere: sexisme en l'esport amateur i professional.

Esports olímpics i paralímpics, institucions i història associada als Jocs Paralímpics i Olímpics.

E. INTERACCIÓ EFICIENT I SOSTENIBLE AMB L'ENTORN

Normes d'ús: l'educació viària des de l'activitat física i esportiva. Mobilitat segura, saludable i sostenible.

Consum responsable: construcció i reutilització de materials per a la pràctica motriu.

Pràctica d'activitats físiques en el medi natural i urbà.

Cura de l'entorn pròxim i dels animals i plantes que hi conviuen, com a servei a la comunitat, durant la pràctica d'activitat física en el medi natural i urbà.

EDUCACIÓ FÍSICA

EDUCACIÓ FÍSICA

